Telekom Srbija
Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2
СКУПШТИНА
Број: 183730/4-2014
Датум: 30.5.2014. године

На основу члана 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија" а.д. („Службени лист Телеком Србија", број 54/2012), а у складу са чланом 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС", бр. 36/2011 и 99/2011) и предлогом Надзорног одбора, Скупштина „Телеком Србија" а.д. Београд на својој 47. редовној седници одржаној дана 30.5.2014. године, доноси

О Д Л У К У

Тачка 1.

Утврђује се да је Скупштина „Телеком Србија" а.д. Београд разматрала Финансијске извештаје „Телеком Србија" а.д. Београд за 2013. годину, припремљене по Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима примењљивим у Републици Србији, утврђене од стране Надзорног одбора са предлогом да наведени извештаји буду усвојени од стране Скупштине и извештај овлашћеног ревизора „KPMG" д.о.о. Београд о ревизији Финансијских извештаја „Телеком Србија" а.д. Београд за 2013. годину.

Тачка 2.

Скупштина „Телеком Србија" а.д. Београд усваја Финансијске извештаје „Телеком Србија" а.д. Београд за 2013. годину, припремљене по Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима примењљивим у Републици Србији, који су ревидирани од стране овлашћеног ревизора „KPMG" д.о.о. Београд, у тексту који је приложен овој одлуци као њен саставни део.

Тачка 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

О б р а з л о ж е њ е

Скупштина је, у складу са чланом 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС", бр. 36/2011 и 99/2011), надлежна да одлучује о усвајању финансијских извештаја, као и извештаја ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије, што је утврђено и чланом 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија" а.д. („Службени лист Телеком Србија", број 54/2012).

У том смислу, Надзорни одбор је размотрио и утврдио Финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. Београд за 2013. годину, као и извештај овлашћеног ревизора и Одлуком број 60185/4-2014 од 28.2.2014. године предложио Скупштини Друштва усвајање наведених извештаја.

Имајући у виду наведено, донета је одлука као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК

Драган Ђоковић

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD

Pojedinačni finansijski izveštaji
za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Pojedinačni Izveštaj o ukupnom rezultatu	3
Pojedinačni Izveštaj o finansijskoj poziciji	4
Pojedinačni Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Pojedinačni Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	7 – 67

AKCIONARIMA

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE „TELEKOM SRBIJA“ A.D. BEOGRAD

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ a.d. Beograd („Društvo“), koji se sastoje od pojedinačnog izveštaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2013. godine, pojedinačnog izveštaja o ukupnom rezultatu, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

NACRT

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno nekonsolidovani finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i nekonsolidovani ukupni rezultat i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Ostalo

Pojedinačni finansijski izveštaji Društva za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012. godine su bili predmet revizije od strane drugog revizora koji je iskazao mišljenje bez rezerve o pojedinačnim finansijskim izveštajima dana 28. februara 2013. godine.

Beograd, xx 2014. godine KPMG d.o.o. Beograd

(M.P.)

NACRT

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	Napomena	2013.	2012.
PRIHODI	7	**85,958,349**	**88,058,336**
OSTALI POSLOVNI PRIHODI	8	**3,090,788**	**2,888,108**
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, uključuči poreze i doprinose	9	(13,553,579)	(12,961,304)
Troškovi operatora	10	(13,361,510)	(12,998,867)
Troškovi materijala i održavanja	11	(11,978,939)	(11,489,299)
Troškovi amortizacije	12	(16,395,868)	(16,802,202)
Troškovi zakupa	13	(4,784,628)	(4,751,679)
Ostali poslovni rashodi	14	(13,795,359)	(16,067,463)
		(73,869,883)	**(75,070,814)**
POSLOVNA DOBIT		**15,179,254**	**15,875,630**
FINANSIJSKI REZULTAT, NETO			
Finansijski prihodi	15	1,965,672	2,874,519
Finansijski rashodi	16	(4,127,229)	(12,466,791)
		(2,161,557)	**(9,592,272)**
Prihodi od dividendi	21	4,198,445	4,127,243
DOBIT PRE OPOREZIVANJA		**17,216,142**	**10,410,601**
Porez na dobit	17	(1,887,006)	840,554
NETO DOBIT ZA GODINU		**15,329,136**	**11,251,155**
Ostali ukupan rezultat, umanjen za poreze		**-**	**-**
UKUPAN REZULTAT ZA GODINU		**15,329,136**	**11,251,155**
ZARADA PO AKCIJI u RSD	28		
Osnovna zarada po akciji		**19.16**	**14.06**
Umanjena zarada po akciji		**19.16**	**14.06**

Napomene na stranama od 7 do 67
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Preduzeća i potpisani su dana XX. februara 2014. godine u ime rukovodstva Preduzeća od strane:

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembar 2013. godine
U RSD hiljada

	Napomena	31.12.2013.	31.12.2012.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	18	5,567,748	6,302,690
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	90,775,282	95,730,631
Avansi za nekretnine i opremu	20	196,273	279,039
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	21	60,702,851	60,909,438
Ostala dugoročna finansijska sredstva	22	2,265,691	2,053,793
Odložena poreska sredstva	17(c)	2,482,500	2,569,624
		161,990,345	**167,845,215**
Obrtna imovina			
Zalihe	23	6,662,722	5,829,140
Stalna imovina namenjena prodaji		-	17,115
Potraživanja i ostala obrtna imovina	24	13,522,474	13,166,969
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		-	941,570
Unapred plaćeni troškovi i ostala aktivna razgraničenja	25	1,859,622	1,515,580
Unapred obračunati prihodi	26	1,877,430	2,231,882
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	27	2,012,387	10,862,273
		25,934,635	**34,564,529**
UKUPNA AKTIVA		**187,924,980**	**202,409,744**
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital	28		
Akcijski kapital		100,000,000	100,000,000
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		589,634	589,634
Otkupljene sopstvene akcije		(39,961,788)	(39,961,788)
Neraspoređena dobit		47,126,673	39,369,383
		107,763,107	**100,005,817**
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Krediti i zajmovi	29	23,845,039	46,658,007
Odloženi prihodi	30	2,168,362	2,516,672
Obaveze za primanja zaposlenih i ostala rezervisanja	31	1,793,684	1,771,220
		27,807,085	**50,945,899**
Kratkoročne obaveze			
Krediti i zajmovi	29	29,869,614	29,931,023
Obaveze iz poslovanja	32	8,412,443	6,907,677
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	33	13,753,730	14,619,328
Obaveze za porez na dobit		319,001	-
		52,354,788	**51,458,028**
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		**187,924,980**	**202,409,744**

Napomene na stranama od 7 do 67
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**82,512,552**	**8,588**	**589,634**	**-**	**47,892,112**	**131,002,886**
Ukupan rezultat perioda						
Neto dobit za godinu koja se završava 31. decembra 2012.	-	-	-	-	11,251,155	11,251,155
Ukupan rezultat perioda	**-**	**-**	**-**	**-**	**11,251,155**	**11,251,155**
Transakcije za vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital						
Dividende	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)
Konverzija (Napomena 28)	17,487,448	-	-	-	(17,487,448)	-
Otkupljene sopstvene akcije (Napomena 28)	-	-	-	(39,961,788)	-	(39,961,788)
Transakcije za vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital	**17,487,448**	**-**	**-**	**(39,961,788)**	**(19,773,884)**	**(42,248,224)**
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	**100,000,000**	**8,588**	**589,634**	**(39,961,788)**	**39,369,383**	**100,005,817**
Ukupan rezultat perioda						
Neto dobit za godinu koja se završava 31. decembra 2013.	-	-	-	-	15,329,136	15,329,136
Ukupan rezultat perioda	**-**	**-**	**-**	**-**	**15,329,136**	**15,329,136**
Transakcije za vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital						
Dividende (Napomena 33(a))	-	-	-	-	(7,571,846)	(7,571,846)
Transakcije za vlasnicima Preduzeća, priznate direktno na kapital	**-**	**-**	**-**	**-**	**(7,571,846)**	**(7,571,846)**
Stanje na dan 31. decembar 2013. godine	**100,000,000**	**8,588**	**589,634**	**(39,961,788)**	**47,126,673**	**107,763,107**

Napomene na stranama od 7 do 67
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2013.
U RSD hiljada

	2013.	2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit pre oporezivanja	**17,216,142**	**10,410,601**
Usaglašavanje dobiti pre oporezivanja:		
Amortizacija	16,395,868	16,802,202
Prodaja i rashodovanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja	838,818	2,693,158
Prodaja i rashodovanje materijala	43,471	242,270
Neto finansijski rashodi	2,161,557	9,592,272
Ispravke vrednosti i otpisi potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	1,367,707	1,547,859
Ispravke vrednosti i dugoročnih finansijskih plasmana	-	(37,206)
Korišćenje donacija	(445,568)	(403,016)
Primanja zaposlenih	194,973	282,512
Prihodi od dividendi	(4,198,445)	(4,127,243)
Promena na:		
Potraživanjima od prodaje i datim avansima	(705,513)	(1,035,956)
Ostalim kratkoročnim sredstvima i unapred plaćenim troškovima	(305,353)	(743,750)
Zalihama	(977,652)	(189,894)
Obavezama prema dobavljačima	1,504,766	273,895
Ostalim kratkoročnim obavezama i razgraničenjima	1,112,888	(8,860,778)
Odloženim prihodima	(348,310)	(303,207)
Primanjima zaposlenih	18,121	152,523
	33,873,470	**26,296,242**
Plaćeni rashodi kamata	(3,538,824)	(3,221,737)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	**30,334,646**	**23,074,505**
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja	(13,256,068)	(12,202,249)
Isplate stambenih kredita zaposlenima	(57,143)	(17,144)
Otplate stambenih kredita datih zaposlenima	115,093	100,865
Prilivi po osnovu kamata	454,246	534,722
Smanjenje učešća u kapitalu zavisnog preduzeća TS:NET B.V.	81,130	-
Smanjenje učešća u kapitalu zavisnog preduzeća Fibernet d.o.o.	125,457	-
Prihodi od prodaje opreme	49,052	79,173
Prilivi po osnovu dividendi	4,198,445	4,127,243
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	**(8,289,788)**	**(7,377,390)**
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
(Otplate)/Prilivi od kredita i zajmova	(25,394,777)	32,245,504
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	(39,961,788)
Isplaćene dividende	(5,499,967)	(11,137,101)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	**(30,894,744)**	**(18,853,385)**
Neto odliv gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(8,849,886)	(3,156,270)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	10,862,273	14,018,543
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 27)	**2,012,387**	**10,862,273**

Napomene na stranama od 7 do 67
čine sastavni deo ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze, i registrovano je 29. maja 1997. godine.

Preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. Glasnik" br. 36 od 27. maja 2011. i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Preduzeća je 2012. godine usvojila Statut kojim se utvrđuje da su organi upravljanja Preduzeća: Skupština ackionara, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, fiksne usluge, internet i multimedijalne usluge.

Preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture, izdaje telefonske imenike, pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Preduzeće poseduje licencu za mobilnu telefoniju (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000) od 2006. godine. U 2007. godini Preduzeće je obnovilo licencu za fiksnu telefoniju. Od 2009. godine Preduzeće poseduje licencu za fiksni bežični pristup (CDMA).

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama („Sl. Glasnik" br. 44 od 30. juna 2010. godine), Republička agencija za elektronske komunikacije („RATEL" ili „Agencija") je definisala devet tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta za koji je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, sledeće obaveze su propisane za operatora sa značajnom tržišnom snagom: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorsko postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, tarifna kontrola, itd.

Preduzeće je 2011. godine proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine imalo 9,088 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 9,042 zaposlena).

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Preduzeće na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih pravnih lica (Napomena 21):

- "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (100% kapitala);
- "TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija (100% kapitala); i
- "HD-WIN" d.o.o., Beograd, Republika Srbija (51% kapitala).

Preduzeće je koristilo metod nabavne vrednosti za računovodstveno obuhvatanje ulaganja u zavisna pravna lica.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Preduzeće sastavlja pojedinačne finansijske izveštaje u skladu sa MSFI na osnovu principa korporativnog upravljanja s obzirom da ne postoji zakonska obaveza za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja. Preduzeće sastavlja i konsolidovane finansijske izveštaje.

Oni su usvojeni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX. februara 2014. godine.

U sastavljanju priloženih godišnjih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeće je primenjivalo značajne računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 5.4.

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Funkcionalna i izveštajna valuta Preduzeća je dinar (RSD). Pojedinačni finansijski izveštaji Preduzeća su prikazani u hiljadama dinara (RSD), osim ako drugačije nije naznačeno.

4. KORIŠĆENJE PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva Preduzeća da pravi procene i pretpostavke koje utiču na iskazivanje vrednosti aktive i pasive i obelodanjivanja potencijalne imovine i obaveza na datum izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u izveštajnom periodu. Te procene i sa njima povezane pretpostavke su zasnovane na informacijama dostupnim na datum izveštavanja. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procena. Te procene i povezane pretpostavke se kontinuirano preispituju, gde se izmene u procenama priznaju prospektivno.

Procene i pretpostavke za koje postoji značajan rizik da mogu rezultirati u materijalno značajnim korekcijama knjigovodstvenih vrednosti imovine i obaveza u narednom izveštajnom periodu razmotrene su u nastavku.

Opis procene	Napomena	Vrsta obelodanjene informacije
Obezvređenje osnovnih sredstava	5.4.15 (a), 19	Ključne pretposavke korišćene u određivanju nadoknadive vrednosti
Korisni vek nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	5.4.11	Korisni vek i metod amortizacije
Ispravka vrednosti zajmova i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Ispravka vrednosti investicija u zavisna preduzeća	5.4.24, 21	Metodologija korišćena za utvrđivanje nadoknadive vrednosti
Porez na dobit	5.4.19, 17	Pretpostavke korišćene za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Primanja zaposlenih	5.4.18, 31	Diskontne stope, rast zarada, očekivani prosečni životni vek
Rezervisanja	5.4.17, 31	Pretpostavke koje predstavljaju osnov za rezervisanja za sudske sporove
Prihodi	5.4.1, 7	Raspodela prihoda na svaku odvojivu komponentu ponuđenog paketa na osnovu njegove relativne fer vrednosti
Ispravke vrednosti zaliha sa sporijim obrtom	5.4.12, 23	Metodologija korišćena u određivanju neto prodajne vrednosti zaliha

4. KORIŠĆENJE PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

Kada pojedinačna transakcija nije obuhvaćena bilo kojim standardom ili tumačenjem, rukovodstvo koristi procenjivanje da bi razvilo i primenilo računovodstvenu politiku koja će rezultirati u relevantnim i pouzdanim informacijama, u smislu da finansijski izveštaji:

- verno predstavljaju finansijsku poziciju, finansijske rezultate i tokove gotovine entiteta;
- odražavaju ekonomsku suštinu transakcija;
- su neutralni;
- su oprezni; i
- su potpuni po svim materijalno značajnim pitanjima.

Promene u procenama

U 2013. godini Preduzeće je promenilo računovodstveni tretman ADSL modema na način da se oni kapitalizuju kao oprema umesto da se prikazuju kao zalihe. Izmena tretmana je uslovljena činjenicom da je njihov korisni vek upotrebe duži od jedne godine, kao i da Preduzeće zadržava kontrolu nad sredstvom. Promena računovodstvenog tretmana posledica je iskustva u industriji i ista se primenjuje prospektivno.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

5.1. OSNOVE ODMERAVANJA

Pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom) koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI

a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013.

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Preduzeća, niti efekat na priložene pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća:

Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" – Ostali ukupan rezultat.

Usvajanje izmena u MRS 1 nema efekta na priznatu imovinu, obaveze i ukupan rezultat Preduzeća.

Revidiran MRS 19 „Primanja zaposlenih".

Usvojene izmene MRS 19 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i ukupni rezultat Preduzeća.

MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji".

Usvajanje MSFI 10 nije relevantno za pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI (Nastavak)

a) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. (Nastavak)

MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti".

MSFI 13 je ustanovio jedinstven okvir za odmeravanje fer vrednosti, kao i za obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti, gde je takvo odmeravanje zahtevano ili dozvoljeno u skladu sa MSFI. Posebno, standardom je objedinjena definicija fer vrednosti kao cena po kojoj se redovna transakcija prodaje sredstva ili prenosa obaveze između učesnika na tržištu odigrava na datum odmeravanja.

Takođe su zamenjeni i prošireni zahtevi za obelodanjivanjem vezano za odmeravanje fer vrednosti u drugim MSFI, uključujući i MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja".

U skladu sa prelaznim odredbama MSFI 13, Preduzeće primenjuje nove smernice za odmeravanje do datuma finansijskih izveštaja i nije dalo uporedne podatke za nova obelodanjivanja. Uprkos tome, ova izmena nema značajan efekat na odmeravanja sredstava i obaveza Preduzeća.

Unapređenje standarda - ciklus 2009-2011 obuhvata izmene sledećih standarda:

- MSFI 1 – Ponovna primena MSFI 1;
- MSFI 1 – Troškovi pozajmljivanja;
- MRS 1 – Pojašnjenje zahteva za uporednim informacijama;
- MRS 16 – Klasifikacija uslužne opreme;
- MRS 32 – Poreski efekti raspodele vlasnicima instrumenata kapitala; i
- MRS 34 – Periodično finansijsko izveštavanje i informacije o segmentima za ukupna sredstva i obaveze.

Usvojene izmene navedenih standarda nemaju efekat na prikazana sredstva, obaveze i ukupni rezultat Preduzeća.

(b) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još uvek nisu na snazi

Izvestan broj novih standarda, izmena standarda i tumačenja je objavljen ali još uvek nije važeći za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, i nisu primenjeni na priložene finansijske izveštaje. Oni koji mogu biti relevantni za Preduzeće su navedeni u nastavku. Preduzeće se nije opredelilo za raniju primenu ovih standarda.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (2010.), Finansijski instrumenti (2009.)

MSFI 9 (2009.) uvodi nove zahteve vezane za klasifikovanje i odmeravanje finansijskih sredstava. Prema MSFI 9 (2009.) finansijska sredstva se klasifikuju i odmeravaju u skladu sa poslovnim modelom u okviru koga se ona drže, kao i osobinama njihovih ugovorom definisanih novčanih tokova. MSFI 9 (2009.) uvodi dodatne izmene vezano za finansijske obaveze. Međunarodni komitet za računovodstvene standarde (IASB) trenutno vodi projekat koji se odnosi na ograničene izmene zahteva u pogledu klasifikacije i odmeravanja u MSFI 9 i na nove zahteve koji se tiču obezvređenja finansijskih sredstava i računovodstvo hedžinga.

MSFI 9 (2010.) i (2009.) su važeći sa godišnje periode koji počinju 1. januara 2015. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Preduzeće razmatra uticaj njihove primene na imovinu i obaveze Preduzeća i namerava da ih primeni kada postanu važeći.

5.2. PROMENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA KOJI JOŠ UVEK NISU USVOJENI (Nastavak)

(b) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji još uvek nisu na snazi (Nastavak)

Izmene MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ (Obelodanjivanje nadoknadive vrednosti za nefinansijska sredstva)

Izmenama se pojašnjava da treba obelodaniti nadoknadivu vrednost samo za pojedinačna sredstva (uključujući i gudvil) ili jedinice koje generišu gotovinu za koje je umanjenje vrednosti priznato ili ukinuto u toku perioda.

Izmene su važeće za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. ili kasnije, pri čemu je dozvoljena ranija primena. Preduzeće razmatra efekat njihove primene na nivo obelodanjivanja u pojedinačnih finansijskim izveštajima i namerava da ih usvoji kada budu stupile na snagu.

5.3. UPOREDNI PODACI

Uporedne podatke čine revidirani pojedinačni finansijski izveštaji za godinu koja se završila 31. decembra 2012. pripremljene u skladu sa MSFI.

Neki od uporednih podataka u izveštaju o tokovima gotovine su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa njihovom prezentacijom u tekućem periodu.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike i procene korišćene u pripremi ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su u skladu sa politikama i procenama primenjenim u pripremi godišnjih finansijskih izveštaja Preduzeća za godinu koja se završila 31. decembra 2012, osim za izmene u tretmanu ADSL modema.

Priloženi finansijski izveštaji uključuju imovinu, obaveze, poslovne rezultate, promene na kapitalu i novčanim tokovima Preduzeća kao zasebnog pravnog lica, bez njegovih zavisnih preduzeća.

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po fer vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi od pruženih usluga se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije

(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja

Prihodi od telefonskog saobraćaja se priznaju u okviru prihoda u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju prilikom njihovog korišćenja ili nakon isteka. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentiraju se kao unapred naplaćeni prihodi.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije (Nastavak)

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Telekomunikaciona pretplata se priznaje u okviru prihoda na proporcionalnoj osnovi tokom trajanja ugovora o pružanju usluga. Preduzeće evidentira odložene prihode za pretplate koje se fakturišu unapred.

(c) Prihodi od priključaka i instalacionih usluga

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključenje novih pretplatnika i troškova instalacije. Navedene kategorije se mogu identifikovati kao odvojene komponente i prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta – vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena. Prihod od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta se priznaje proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Prihod od prodaje opreme se priznaje kada se svi značajni rizici i koristi od vlasništva nad opremom prenesu na kupca.

5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred plaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata tipično uključuju prodaju aparata, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi. Generalno, Preduzeće je utvrdilo da se takvi ugovori dele na zasebne „računovodstvene jedinice“ na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje za pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Preduzeće pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)

5.4.1.5 Troškovi sticanja korisnika, troškovi reklama i povezani troškovi

Troškovi sticanja korisnika, pored troškova programa lojalnosti (Napomena 5.4.4.) se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva, komunikacije i marketinga brenda takođe se priznaju u periodu u kom su nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja

5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je Preduzeće uspostavilo direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Preduzeće pruža usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming usluga

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni roaming sporazum, evidentiraju se kada je usluga nastala u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjenje rashoda po osnovu roaming usluga, po odobrenju istog, i obrnuto.

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

Prihodi od interkonekcije uključuju, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksnu/mobilnu mrežu Preduzeća, i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnoj mreži, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu Preduzeća, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže Preduzeća ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksne/mobilne mreže, kao i rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.4. Programi lojalnosti

Programi lojalnosti se sastoji u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine aparata u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao troškovi po njihovom nastanku (Napomena 11).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

5.4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode.

Pozitivni i negativni efekti po osnovu preračuna sredstava i obaveza u stranoj valuti prikazuju se po neto principu kao finansijski prihodi ili finansijski rashodi, u zavisnosti od toga da li je neto efekat kretanja deviznih valuta pozitivan ili negativan.

Prihodi ili rashodi kamata se priznaju po metodi efektivne kamatne stope. Prihodi od dividendi se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu na datum kada se utvrdi pravo Preduzeća da primi dividendu.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Monetarna sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 38).

Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti koje se vrednuju po istorijskom trošku ne preračunavaju se na kurs važeći na dan izveštavanja.

Pozitivne ili negativne kursne razlike se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu kao prihod (Napomena 15) ili rashod (Napomena 16).

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost nekretnina i opreme izgrađenih u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom, postrojenjem ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje samo ako doprinosi povećanju kapaciteta i unapređenju kvaliteta izvršenja usluga i ako postoji verovatnoća da će buduće ekonomske koristi povezane za ulaganjem priticati u Preduzeće. Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 5.4.5.).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

5.4.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Izdaci razvoja se kapitalizuju isključivo ako se izdatak može pouzdano da izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, buduće ekonomske koristi su verovatne i Preduzeće ima nameru i raspolaže adekvatnim resursima da završi razvoj i da koristi odnosno da proda sredstvo. U suprotnom, oni se priznaju u periodu nastanka. Nakon početnog priznavanja, izdaci razvoja se odmeravaju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i akumulirane gubitke usled obezvređenja, ako postoje.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka upotrebe nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava, predloženih od strane rukovodstva Preduzeća i odobrenih od strane Izvršnog odbora Preduzeća.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.11. Amortizacija (Nastavak)

Nadležne službe Preduzeća preispituju korisni vek upotrebe i rezidualnu vrednost osnovnog sredstva najmanje na kraju svake poslovne godine, i kada je potrebno, stope amortizacije se usklađuju.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za obe izveštajne godine date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, antenski stubovi	1.50% - 10%
Centrale i prenosni uređaji	2.50% - 50%
Ostala oprema	6.67% - 50%
Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	5.55% – 50%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja za obe izveštajne godine su sledeće:

Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licence za softvere	20% – 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% – 33.33%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište ne podleže amortizaciji.

5.4.12. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke nastale u dopremanju zaliha na njihovu trenutnu lokaciju i trenutno stanje. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Preduzeće vrši ispravku vrednosti za sporoobrtne ili zastarele zalihe, i to na osnovu koeficijenata obrta i procene rukovodstva vezano za buduće planove korišćenja zaliha.

5.4.13. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha).

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u izveštaju o finansijskoj poziciji Preduzeća od momenta kada je Preduzeće ugovornim odredbama vezano za instrument.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nedrivatna finansijska sredstva Preduzeća čine gotovina i gotovinski ekvivalenti i krediti i potraživanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Preduzeće izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Krediti i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Preduzeće prilikom inicijalnog priznavanja nije klasifikovalo nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koja se drže do dospeća ili koja su raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostala dugoročna finansijska sredstva

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem tržišne kamatne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenoj za nastalu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su stambeni krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastalog po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u okviru ostalih finansijskih rashoda. Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i dugoročne plasmane, odnosno potraživanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći prvobitnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja, i naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)

(b) Potraživanja od kupaca (Nastavak)

Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 8).

(c) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Preduzeća čine primljeni krediti od banaka i dobavljača i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze (Nastavak)

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima, ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u izveštaju o ukupnom rezultatu.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Krediti od dobavljača su robni krediti koji se odobravaju Preduzeću za nabavku opreme.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u izveštaju o finansijskoj poziciji samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Instrumenti kapitala

Kapital Preduzeća se sastoji iz akcijskog kapitala, ostalog kapitala, rezervi, otkupljenih sopstvenih akcija i neraspoređene dobiti.

5.4.15. Umanjenje vrednosti

Nefinansijska i finansijska imovina se procenjuje svakog datuma izveštavanja da bi se utvrdilo postojanje objektivnih dokaza o umanjenju vrednosti.

(a) Nefinansijska imovina

U skladu sa računovodstvenom politikom, svakog datuma izveštavanja rukovodstvo Preduzeća vrši pregled knjigovodstvenih vrednosti nefinansijske imovine Preduzeća u cilju utvrđivanja postojanja indikacija o umanjenju vrednosti. U slučaju postojanja takvih indikacija, nadoknadiva vrednost imovine se procenjuje.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.15. Umanjenje vrednosti (Nastavak)

(a) Nefinansijska imovina (Nastavak)

Ako se proceni da je nadoknadiva vrednost imovine niža od njene knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost imovine se umanjuje do nivoa njene nadoknadive vrednosti, koja predstavlja vrednost veću od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi imovine. Gubici po osnovu umanjenja vrednosti, koji predstavljaju razliku između knjigovodstvene vrednosti i nadoknadive vrednosti materijalne i nematerijalne imovine, se priznaju u bilansu uspeha u skladu sa zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

S obzirom na prirodu svoje imovine i poslovanja, većina pojedinačne imovine Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od druge imovine Preduzeća. Ako nije moguće proceniti nadoknadivu vrednost pojedinačne imovine, Preduzeće identifikuje jedinicu koja generiše gotovinu („JGG“) kojoj dato sredstvo pripada. Nadoknadivi iznos sredstva se utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog otuđenja. Nadoknadivi iznos je određen metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Preduzeća o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanim načinom korišćenja tog sredstva.

Vezano za ostalu imovinu, gubici po osnovu umanjenja vrednosti u prethodnim periodima se procenjuju svakog datuma izveštavanja na sve indikacije da je iznos gubitka smanjen ili da više ne postoji. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida ako je došlo do promene u proceni koja je korišćenja pri utvrđivanju nadoknadive vrednosti. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se samo ukida do nivoa do koga knjigovodstvena vrednost imovine ne prevazilazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, da nikakvo umanjenje vrednosti prvobitno nije bilo priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Preduzeće razmatra dokaze o umanjenju vrednosti finansijskih sredstava odmerenih po amortizovanoj vrednosti kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na kolektivnom nivou. Kolektivna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika. Gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha kao ispravka vrednosti usled obezvređenja. Kada Preduzeće smatra da ne postoje realni izgledi za nadoknadu vrednosti sredstva, relevantni iznosi se otpisuju. Ako se iznos gubitka po osnovu umanjenja vrednosti naknadno smanji i takvo smanjenje može da se objektivno poveže sa događajem koji je nastupio posle prvobitnog priznavanja umanjenja vrednosti, onda se prethodno priznato umanjenje vrednosti ukida u korist izveštaja o ukupnom rezultatu.

5.4.16. Donacije

Donacije (npr. telekomunikaciona oprema, mesne mreže i prateća oprema) se početno priznaju kao odloženi prihod po fer vrednosti. Alternativno, i sredstvo i donacija se računovodstveno obuhvataju po nominalnoj vrednosti. Donacije se priznaju u izveštaju o ukupnom rezultatu kao ostali poslovni prihodi proporcionalno tokom korisnog veka trajanja sredstva na koje se odnose.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i odmeravaju kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Preduzeća u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 31).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju (Napomena 36), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Potencijalna sredstva se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima, već se obelodanjuju ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4.18. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porez i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu njihovog nastanka.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

Dana 30. aprila 2013. godine, Generalni direktor Preduzeća i ovlašćeni predstavnici reprezentativnih sindikata su potpisali Sporazum o produženju važenja Kolektivnog ugovora "Telekom Srbija" a.d. do 31. maja 2014. godine.

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Preduzeću u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada (Nastavak)

Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Preduzeću ili JP PTT-u (osim za 10 godina, kada je merodavan staž isključivo u Preduzeću), što je prikazano u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada
10	1/2
20	1
30	2
35	3

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u izveštaju o ukupnom rezultatu u periodu u kome nastanu.

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća

Upravni odbor Preduzeća je u toku 2011. godine doneo Poslovnu politiku stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Preduzeća.

Izvršni odbor Preduzeća je dana 16. novembra 2012. godine doneo Odluku kojom se utvrđuju uslovi za ostvarivanje prava na novčanu naknadu – otpremninu za zaposlene koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme i koji boluju od teže bolesti koja trajno ugrožava radnu sposobnost. Otpremnina je obračunata u iznosu koji se utvrđuje na način i u skladu sa kriterijumima za obračun jednokratne isplate prema Poslovnoj politici stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz 2011. godine.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkaže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Predviđeni iznos naknade zaposlenima se utvrđuje kao proizvod broja godina do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine mesečne bruto zarade, a maksimalno u visini od 20 do 55 mesečnih bruto zarada, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Kategorija	Broj godina do ispunjenja uslova za penziju	Broj maksimalnih bruto zarada
I	ispunjen uslov	20
II	< 1	25
	1 – 2	30
	2 – 3	35
	3 – 4	40
	4 – 8	45
III	> 8	55

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća (Nastavak)

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate ne može biti veći od EUR 25,000.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Preduzeća.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća u skladu sa Odlukom nadležnog statutarnog organa Preduzeća ili drugom odlukom rukovodstva Preduzeća. Preduzeće priznaje očekivane rashode za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu samo kada Preduzeće ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu da izvrši plaćanje kao rezultat prethodnih događaja i kada je moguće pouzdano proceniti iznos obaveze.

Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća može sadržati kako fiksnu tako i varijabilnu komponentu.

Dana 30. aprila 2013. godine, potpisan je Kolektivni ugovor o izmeni i dopuni Kolektivnog ugovora "Telekom Srbija" a.d., kojim su utvrđeni pravo zaposlenih na isplatu sredstava shodno ostvarenim poslovnim rezultatima Preduzeća i uslovi ostvarivanja ovog prava.

5.4.19. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013) i podzakonskim aktima. U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) počev od januara 2013. godine primenjuje se uvećana stopa poreza na dobit od 15% (umesto dotadašnje stope od 10%).

Porez na dobit obračunava se primenom propisane stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobiti ili gubitka) iz izveštaja o ukupnom rezultatu, a na način utvrđen ovim Zakonom.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobit (Nastavak)

Tekući porez (Nastavak)

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza (odnosno 50% u skladu sa prethodno važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica) u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Poreski kredit je mogao da se prenese u naredne periode do deset godina.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit („Sl. Glasnik“ br. 108/2013) se ukida poreski kredit od 1. januara 2014. godine. Poreski kredit će moći da se evidentira do kraja 2013. godine, ali ne i u narednim godinama. Takođe, obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan ovim Zakonom.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste za povraćaj poreza plaćenog u prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina za gubitke ostvarene pre 2002. i posle 2010. godine, i ne duže od deset godina za gubitke ostvarene od 2003. do 2009. godine.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije, sva preduzeća su dužna da podnesu studiju o transfernim cenama sa svojim poreskim izveštajem do 30. juna u narednoj godini za prethodnu godinu. Prema tome, studija o transfernim cenama za 2013. tek treba da se sačini, pri čemu rukovodstvo koristi pretpostavke zasnovane na svojim najboljim procenama.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se priznaje za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti u finansijskim izveštajima. Odloženi porez se obračunava po poreskom stopama za koje se očekuje da će biti primenjene na privremene razlike kada budu isknjižene, korišćenjem poreskih stopa koje će biti propisane ili suštinski propisane na datum izveštavanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobit izveštajnog perioda.

5.4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 14).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se proporcionalno u izveštaju o ukupnom rezultatu perioda (bilans uspeha) tokom trajanja ugovora o lizingu.

Troškovi operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret izveštaja o ukupnom rezultatu u momentu njihovog nastanka.

5.4.21. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu i umanjenu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 28).

5.4.22. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima Preduzeća evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica, ima učešće u pravnom licu koje mu daje značajan uticaj nad tim licem, ili ima zajedničku kontrolu nad pravnim licem, što je definisano u MRS 24 “Obelodanjivanje povezanih strana”.

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima se posebno obelodanjuju (Napomena 34).

5.4.24. Investicije u zavisna preduzeća

Investicije u zavisna preduzeća se odmeravaju po nabavnoj vrednosti, u skladu sa MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“, umanjena za nastale gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Investicije u zavisna preduzeća se testiraju na postojanje umanjenja vrednosti u skladu sa MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i cenovni rizik), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Preduzeća, usvojenim od strane nadležnog organa upravljanja Preduzećem. U 2013. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima koje se redovno revidiraju da bi odražavale promene u uslovima na tržištu i delatnosti Preduzeća.

Politike upravljanja rizicima Preduzeća su utvrđene u cilju identifikovanja i analiziranja rizika kojima je Preduzeće izloženo, sa određivanjem limita i kontrola za rizike, uz praćenje rizika i pridržavanje utvrđenih limita. Statutarni organi Preduzeća su osnovani u cilju nadziranja načina na koji rukovodstvo upravlja rizicima sa kojima se Preduzeće suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena u tržišnim cenama – kao što su devizni kursevi, kamatne stope i cene instrumenata kapitala – koje mogu imati negativan efekat na prihode Preduzeća ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara, uz ostvarenje optimalnog prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta, prvenstveno EUR.

Rukovodstvo Preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu putem hedžing transakcija, gdegod je to moguće. To ne obuhvata derivate, zbog čega se u ovim okolnostima ne primenjuje računovodstvo hedžinga.

Devizni kursevi stranih valuta su obelodanjeni u Napomeni 38.

Izloženost deviznom riziku na dan 31. decembar 2013. godine je prikazana u nastavku:

	EUR	USD	SDR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,331	110,131	-	931,925	2,012,387
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,440,793	-	-	791,734	2,232,527
Potraživanja od kupaca	2,112,450	74	215,079	9,968,889	12,296,492
Ostala potraživanja	159,032	503	698	682,765	842,998
Ukupno	**4,682,606**	**110,708**	**215,777**	**12,375,313**	**17,384,404**
Krediti i zajmovi	(53,339,490)	(373,742)	-	(1,421)	(53,714,653)
Obaveze prema dobavljačima	(1,086,510)	(19,382)	(182,788)	(7,103,891)	(8,392,571)
Ostale obaveze	(24,481)	(3,429)	(1,193)	(2,574,464)	(2,603,567)
Ukupno	**(54,450,481)**	**(396,553)**	**(183,981)**	**(9,679,776)**	**(64,710,791)**
Neto izloženost	**(49,767,875)**	**(285,845)**	**31,796**	**2,695,537**	**(47,326,387)**

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Izloženost deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine je prikazana dole:

	EUR	USD	SDR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8,503,046	86,046	-	2,273,181	10,862,273
Ostala dugoročna finansijska sredstva	1,085,664	-	-	916,787	2,002,451
Potraživanja od kupaca	2,061,306	13	192,068	10,012,117	12,265,504
Ostala potraživanja	135,464	507	719	349,486	486,176
Ukupno	**11,785,480**	**86,566**	**192,787**	**13,551,571**	**25,616,404**
Krediti i zajmovi	(76,587,431)	-	-	(1,599)	(76,589,030)
Obaveze prema dobavljačima	(1,018,928)	(19,630)	(195,192)	(5,650,025)	(6,883,775)
Ostale obaveze	(113,362)	(3,536)	(1,227)	(732,019)	(850,144)
Ukupno	**(77,719,721)**	**(23,166)**	**(196,419)**	**(6,383,643)**	**(84,322,949)**
Neto izloženost	**(65,934,241)**	**63,400**	**(3,632)**	**7,167,928**	**(58,706,545)**

Analiza osetljivosti

Razumno moguće smanjenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD i SDR bi imao sledeći efekat na rezultat poslovanja, pod pretpostavkom da sve ostale varijable ostanu nepromenjene, posebno kamatne stope.

	2013.	2012.
EUR	(2,488,394)	(3,296,712)
USD	(14,292)	3,170
SDR	1,590	(182)
Ukupno	**(2,501,096)**	**(3,293,724)**

Jačanje vrednosti dinara od 5% u odnosu na gore navedene valute na dan 31. decembar bi imalo jednak ali suprotan efekat za navedene valute u prikazanim iznosima. Nakon oporezivanja, uticaj na kapital bi bio isti.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Rizik od promene kamatnih stopa uglavnom proističe iz dugoročnih kredita od banaka i kredita od dobavljača za varijabilnom kamatnom stopom. Krediti odobreni Preduzeću po varijabilnoj kamatnoj stopi izlažu Preduzeće kamatnom riziku novčanih tokova.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine obaveze po kreditima su uglavnom izražene u EUR sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Bruto kamatna stopa na kredite u EUR odobrene od strane dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje, dok se za ugovore u domaćoj valuti usklađivanje kamatne stope vrši na bazi rasta indeksa cena na malo od 5% ili više samo tokom grejs perioda.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Preduzeće još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće aktivnosti radi dobijanja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

Kamatni profil kamatonosnih finansijskih instrumenata Preduzeća je kao što sledi:

	31.12.2013.	31.12.2012.
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2,343,949	11,155,223
Ukupno	**2,343,949**	**11,155,223**
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	(56,505,094)	(82,683,621)
Ukupno	**(56,505,094)**	**(82,683,621)**

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima u EUR (od banaka i dobavljača) bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bili bi manja/veća za RSD 45,367 hiljada (2012. godina: RSD 65,115 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

Da je kamata na kredite od dobavljača i banaka u zemlji u RSD bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bili bi manja/veća za RSD 45,441 hiljadu (2012. godina: RSD 52,491 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u izveštaju o finansijskoj poziciji nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Ulaganjima Preduzeća u kapital zavisnih pravnih lica se ne trguje javno na aktivnom tržištu hartija od vrednosti.

S druge strane, Preduzeće je izloženo riziku od promene cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije, što Preduzeće nastoji da nadomesti uvođenjem raznovrsnih usluga.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(c) Cenovni rizik (Nastavak)

Pored toga, Republička agencija za elektronske komunikacije je nametnula, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je Preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Preduzeće neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću. Pristup Preduzeća upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Preduzeća.

Uprkos činjenici da je Preduzeće izvršilo reprogram dugoročnog kredita, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine u iznosu od RSD 6,930,996 hiljada. Međutim, rukovodstvo smatra da je Preduzeće sposobno da ispuni sve svoje ugovorne obaveze iz poslovanja, na osnovu priliva koji će biti realizovani u prvom tromesečju 2014. godine.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Preduzeće je usvojilo finansijske politike kojima je definisan maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova, opreme i usluga, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke. Preduzeće takođe prati očekivane novčane prilive od potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, zajedno sa očekivanim novčanim odlivima po osnovu obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama.

Ročnost dospeća finansijske imovine i obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je u sledećem pregledu.

	Knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
Krediti i zajmovi	53,714,653	10,103,880	21,869,938	18,050,996	6,315,411	168,253	56,508,478
Obaveze iz poslovanja	8,392,571	8,392,571	-	-	-	-	8,392,571
Ostale obaveze	2,603,567	2,603,567	-	-	-	-	2,603,567
Ukupno	**64,710,791**	**21,100,018**	**21,869,938**	**18,050,996**	**6,315,411**	**168,253**	**67,504,616**
31. decembar 2012. godine							
Krediti i zajmovi	76,589,030	10,644,097	22,875,497	29,878,822	19,254,026	34,711	82,687,153
Obaveze iz poslovanja	6,883,775	6,883,775	-	-	-	-	6,883,775
Ostale obaveze	850,144	850,144	-	-	-	-	850,144
Ukupno	**84,322,949**	**18,378,016**	**22,875,497**	**29,878,822**	**19,254,026**	**34,711**	**90,421,072**

Na dan 31. decembra 2013. godine finansijske obaveze nisu obezbeđene.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od finansijskog gubitka za Preduzeće u slučaju da kupac ili druga strana kod finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, i odnosi na potraživanja od kupaca, gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, kredite date zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

Potraživanja od kupaca

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku je primarno uzrokovana pojedinačnim osobinama svakog kupca. Kreditnim rizikom se upravlja preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti i mera na nivou Preduzeća, kao što je procena rizika klijenta, praćenje poslovanja klijenta i njegovog finansijskog stanja, kao i upravljanje potraživanjima i nenaplativim potraživanjima. U slučaju neispunjenja obaveza prema Preduzeću, Preduzeće obustavlja dalje pružanje usluga klijentu.

Nadalje, Preduzeće nema značajnu koncentraciju rizika budući da ima široku bazu kupaca koji su nepovezani, sa pojedinačno malim obavezama prema Preduzeću. Pored obustave daljeg pružanja usluga, u cilju obezbeđenja naplate, Preduzeće takođe preduzima i sledeće mere: reprogramiranje dugovanja, pokretanje sudskog postupka, vansudska poravnanja, itd.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 24. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Ostala dugoročna finansijska sredstva

Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima ostalih dugoročnih finansijskih sredstava.

Naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjenjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo stalih dugoročnih plasmana je obezbeđen zalogom nad 100% vrednosti kapitala dužnika (Napomena 22).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Na dan 31. decembra 2013. godine gotovina i gotovinski ekvivalenti Preduzeća iznose RSD 2,012,387 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 10,862,273 hiljade). Maksimalna izloženost Preduzeća kreditnom riziku na datum izveštavanja najbolje je prikazana u knjigovodstvenim vrednostima gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Garancije

Preduzeće izdaje finansijske garancije samo zavisnim preduzećima, i to u određenim slučajevima. Na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće je izdalo garancije bankama kao sredstvo obezbeđenja kredita odobrenih zavisnim preduzećima (Napomena 36(c)).

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Preduzeća je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održi budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo, odnosno korigovalo strukturu kapitala, Preduzeće može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Preduzeća je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

	31.12.2013.	31.12.2012.
Krediti i zajmovi (Napomena 29)	53,714,653	76,589,030
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 27)	(2,012,387)	(10,862,273)
Neto dugovanje*	**51,702,266**	**65,726,757**
Sopstveni kapital	107,763,107	100,005,817
Kapital - ukupno**	**159,465,373**	**165,732,574**
Koeficijent zaduženosti	**32.4%**	**39.7%**

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u izveštaju o finansijskoj poziciji) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u izveštaju o finansijskoj poziciji i neto dugovanja.*

Smanjenje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2013. godine uslovljeno je u najvećem delu otplatom dugoročnih kreditnih obaveza Preduzeća.

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Preduzeće nema finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koji se naknadno vrednuju po fer vrednosti u izveštaju o finansijskoj poziciji. Fer vrednosti gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obaveza uglavnom su približne njihovim knjigovodstvenim vrednostima zbog kratkih perioda dospeća ovih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti (zajmovi zaposlenima i dugoročna sredstva) se procenjuje diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem tržišne kamatne stope.

7. PRIHODI OD PRODAJE

	2013.	2012.
Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže:		
Domaće tržište:	*43,339,195*	*44,528,252*
Fiksna telefonija, Internet i Multimedija	42,119,975	43,234,186
Interkonekcija	1,219,220	1,294,066
Inostrano tržište	*6,600,689*	*6,908,272*
	49,939,884	**51,436,524**
Usluge mobilne telefonije:		
Domaće tržište:	*33,214,415*	*34,059,967*
Prepaid usluge	8,893,747	11,448,088
Postpaid usluge	17,717,835	16,244,095
Interkonekcija	6,602,833	6,367,784
Inostrano tržište	*2,789,438*	*2,557,257*
	36,003,853	**36,617,224**
Ostalo	**14,612**	**4,588**
Ukupno	**85,958,349**	**88,058,336**

Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže uključuju prihode od fiksne telefonije, maloprodaje i veleprodaje internet usluga, multimedijalnih usluga i kombinovanih paketa usluga (BOX).

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013.	2012.
Donacije		
- Nematerijalna ulaganja i oprema (Napomena 30)	445,567	403,016
- Ostalo	11,907	5,380
	457,474	408,396
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti	1,438,724	1,356,411
Prihodi od prevremeno raskinutih korisničkih ugovora	513,765	492,422
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	176,301	127,262
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	35,650	44,604
Naknada šteta	29,737	29,713
Ostali prihodi	439,137	429,300
Ukupno	**3,090,788**	**2,888,108**

9. TROŠKOVI ZARADA, UKLJUČUJUĆI POREZE I DOPRINOSE

	2013.	2012.
Bruto zarade	10,255,445	9,635,484
Doprinosi na teret poslodavca	1,833,265	1,732,170
	12,088,710	**11,367,654**
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	382,904	503,596
Otpremnine za dobrovoljni odlazak	884	42,181
Ostali lični rashodi	1,081,081	1,047,873
Ukupno	**13,553,579**	**12,961,304**

10. TROŠKOVI OPERATORA

	2013.	2012.
Interkonekcija:		
- fiksna telefonija	3,171,852	3,391,301
- mobilna telefonija	5,511,338	4,623,290
	8,683,190	**8,014,591**
Međunarodni obračun i zakup vodova	3,152,952	3,478,058
Odlazni međunarodni saobraćaj iz mobilne mreže Telekom Srbija	683,374	858,407
Roaming	841,994	647,811
Ukupno	**13,361,510**	**12,998,867**

11. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

	2013.	2012.
Materijal za pružanje usluga	4,527,922	4,136,860
Troškovi goriva i energije	1,298,619	1,302,660
Troškovi SIM kartica	91,843	80,929
Troškovi rezervnih delova	174,700	143,872
Zalihe za pristup mobilnom internetu	82,417	40,552
Troškovi alata i inventara	12,880	20,120
Ostali troškovi	721,860	938,375
	6,910,241	**6,663,368**
Nabavna vrednost prodate robe	18,098	4,530
Troškovi održavanja	4,058,392	3,851,342
Transportni troškovi	992,208	970,059
Ukupno	**11,978,939**	**11,489,299**

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2013.	2012.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 18)	1,615,326	1,741,263
- nekretnina i opreme (Napomena 19)	14,780,542	15,060,939
Ukupno	**16,395,868**	**16,802,202**

13. TROŠKOVI ZAKUPA

	2013.	2012.
Poslovni prostor	3,064,930	3,016,665
Radio bazne stanice i ostala oprema	1,302,262	1,299,870
Skladišta i ostalo	417,436	435,144
Ukupno	**4,784,628**	**4,751,679**

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2013.	2012.
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
Licenca za mobilnu telefoniju (a)	183,450	183,095
Licenca za fiksnu telefoniju (b)	31,022	21,900
Radio frekvencija i ostale naknade	297,319	282,934
	511,791	**487,929**
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja	2,806,999	2,904,612
Naknade za emitovanje sadržaja	2,032,428	1,622,515
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	1,364,959	1,618,014
Indirektni porezi	1,082,842	1,238,347
Troškovi čišćenja i fizičko tehničkog obezbeđenja	926,995	935,366
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	844,202	2,697,920
Premije osiguranja	620,598	572,731
Beneficije zaposlenih	194,972	282,512
Provizije posrednika	601,916	391,928
Takse	315,780	374,871
Troškovi komunalnih usluga	297,396	315,748
Troškovi platnog prometa	311,780	474,164
Donacije	147,679	172,793
Troškovi elektronske obrade podataka	97,470	94,989
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	86,890	97,466
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	59,629	98,517
Troškovi reprezentacije	43,499	60,197
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	14,817	20,423
Troškovi istraživanja i razvoja	1,696	22,853
Ostalo	1,431,019	1,583,568
Ukupno	**13,795,359**	**16,067,463**

14. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

(a) Naknada za licencu za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 183,450 hiljada (2012. godina: RSD 183,095 hiljada) odnosi se na licencu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom.

Naknada za licencu za mobilnu telefoniju se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Sl. Glasnik Republike Srbije", br. 93 od 8. decembra 2010. godine).

(b) Naknada za licencu za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 31,022 hiljade (2012. godina: RSD 21,900 hiljada) se odnosi na licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja povezanih usluga.

U skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija, naknada za licencu za fiksnu telefoniju se utvrđuje u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i dr).

(c) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za osnovna sredstva (Napomena 20)	Potraživanja od kupaca (Napomena 24)	Dati avansi (Napomena 24)	Ostala obrtna imovina (Napomena 24)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**25,686**	**10,416,079**	**104,316**	**596,051**	**11,142,132**
Ispravka vrednosti u toku godine	11,196	2,694,634	67,482	131,300	2,904,612
Ukidanje ispravke vrednosti	(19,302)	(1,235,171)	(60,363)	(41,575)	(1,356,411)
Otpis	(422)	(520,551)	(26,781)	(19,440)	(567,194)
Prenos na ostale dugoročne plasmane	-	(178,883)	(30,265)	-	(209,148)
Prenos (sa)/na	-	120,665	(50)	(120,615)	-
Ostale promene	-	(37,228)	290	6,588	(30,350)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**17,158**	**11,259,545**	**54,629**	**552,309**	**11,883,641**
Ispravka vrednosti u toku godine	1,737	2,636,537	31,715	137,010	2,806,999
Ukidanje ispravke vrednosti	(9,707)	(1,347,005)	(48,429)	(33,583)	(1,438,724)
Otpis	-	(572,674)	-	(12,173)	(584,847)
Prenos (sa)/na	-	4,283	-	(4,283)	-
Ostale promene	-	(2,197)	(44)	1,130	(1,111)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**9,188**	**11,978,489**	**37,871**	**640,410**	**12,665,958**

15. FINANSIJSKI PRIHODI

	2013.	2012.
Prihodi od kamata		
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti	445,950	510,126
- Kratkoročni depoziti	6,111	-
- Krediti i potraživanja	542,459	553,398
Pozitivne kursne razlike	574,601	1,810,853
Ostali finansijski prihodi	396,551	142
Ukupno	**1,965,672**	**2,874,519**

16. FINANSIJSKI RASHODI

	2013.	2012.
Rashodi kamata:		
- Krediti	3,019,945	4,215,938
- Zatezna kamata	9,581	37,854
Negativne kursne razlike	907,219	8,212,999
Ostali finansijski rashodi	190,484	-
Ukupno	**4,127,229**	**12,466,791**

17. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	2013.	2012.
Tekući porez	1,799,882	392,579
Odloženi poreski rashod/(prihod)	87,124	(1,233,133)
Ukupno poreski rashod/(prihod)	**1,887,006**	**(840,554)**

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2013.	2012.
Dobit pre oporezivanja	**17,216,142**	**10,410,601**
Porez na dobit po statutarnoj stopi od 15% (10%)	**2,582,421**	**1,041,060**
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	693,786	1,326,750
Efekat privremenih razlika	87,124	(1,233,133)
Nepriznati prihodi	61,515	104,237
Efekat promene poreske stope	-	(856,541)
Umanjenje po osnovu poreza na dobit i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	(436,392)	(415,174)
Iskorišćeni poreski kredit u tekućem periodu	(1,101,448)	(807,753)
Porez na dobit	**1,887,006**	**(840,554)**
Efektivna poreska stopa	***10.96%***	**-**

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade i na razgraničene obaveze.

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	**2,569,624**	**1,336,491**
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(94,553)	1,190,404
Dugoročna primanja zaposlenih	3,148	39,813
Razgraničene obaveze	4,281	2,916
Stanje na dan 31. decembra	**2,482,500**	**2,569,624**

17. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (Nastavak)

U izveštaju o finansijskoj poziciji odložena poreska sredstva se odnose na:

	2013.	2012.
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	2,374,644	2,469,197
Dugoročna primanja zaposlenih	96,922	93,774
Obračunati javni prihodi	10,934	6,653
Stanje na dan 31. decembra	**2,482,500**	**2,569,624**

Nepriznata odložena poreska sredstva

Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata koji na dan 31. decembra 2013. godine iznose RSD 13,413,653 hiljade.

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Preduzeće nije bilo u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

Godina nastanka poreskog kredita	Godina isteka	2013.
2004.	2014.	1,806,071
2005.	2015.	1,499,664
2006.	2016.	934,100
2007.	2017.	1,459,161
2008.	2018.	1,467,094
2009.	2019.	931,747
2010.	2020.	2,211,744
2011.	2021.	823,195
2012.	2022.	1,203,484
2013.	2023.	1,077,393
Ukupno		**13,413,653**

Rukovodstvo smatra da će Preduzeće poslovati sa profitom i da će biti u mogućnosti da iskoristi odložena poreska sredstva.

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Licence	Softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
1. januar 2012. godine	**9,336,997**	**11,634,947**	**1,000,787**	**21,972,731**
Povećanja	-	-	2,339,076	2,339,076
Prenos (sa)/na	154,896	749,013	(903,909)	-
Prenos na osnovna sredstva	(48,002)	(2,639)	(135,713)	(186,354)
Otuđenja i rashodovanja	(37,010)	(285,310)	-	(322,320)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**9,406,881**	**12,096,011**	**2,300,241**	**23,803,133**
Povećanja	-	-	2,454,734	2,454,734
Prenos (sa)/na	330,644	59,313	(389,957)	-
Prenos na dugoročne plasmane i PVR	-	-	(1,559,824)	(1,559,824)
Otuđenja i rashodovanja	(233,896)	(349,860)	-	(583,756)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**9,503,629**	**11,805,464**	**2,805,194**	**24,114,287**
Akumulirana ispravka vrednosti				
1. januar 2012. godine	**5,278,322**	**10,423,812**	**92,205**	**15,794,339**
Prenos (sa)/na	6,804	265,422	(272,226)	-
Amortizacija (Napomena 12)	903,779	618,111	219,373	1,741,263
Prenos na osnovna sredstva	(25,074)	(1,639)	(19,765)	(46,478)
Otuđenja i rashodovanja	(33,309)	(176,291)	-	(209,600)
Ostale promene	-	-	220,919	220,919
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**6,130,522**	**11,129,415**	**240,506**	**17,500,443**
Prenos (sa)/na	141,315	5,719	(147,034)	-
Amortizacija (Napomena 12)	945,571	503,691	166,064	1,615,326
Otuđenja i rashodovanja	(187,995)	(349,860)	-	(537,855)
Ostale promene	-	-	(31,375)	(31,375)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**7,029,413**	**11,288,965**	**228,161**	**18,546,539**
Neotpisana vrednost na dan:				
- 31. decembra 2013. godine	**2,474,216**	**516,499**	**2,577,033**	**5,567,748**
- 31. decembra 2012. godine	**3,276,359**	**966,596**	**2,059,735**	**6,302,690**

Licence obuhvataju licence za mobilnu telefoniju (softverske licence, licence za proširenje kapaciteta i druge), licencu za CDMA i ostale licence. Na dan 31. decembar 2013. godine, neotpisana vrednost navedenih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 2,237,646 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 3,105,447 hiljada), dok neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 208,668 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 137,937 hiljada). Neotpisana vrednost licence za CDMA na dan 31. decembar 2013. godine iznosi RSD 27,902 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 32,975 hiljada). Na dan 31. decembar 2013. godine nematerijalna ulaganja u pripremi se odnose na licence i softver.

Preduzeće je izvršilo testiranje nematerijalnih ulaganja na umanjenje vrednosti za 2013. i 2012. godinu čiji su rezultati prikazani u Napomeni 19

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija i antenski stubovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2012. godine	**82,441,809**	**104,735,294**	**8,743,292**	**10,017,617**	**15,709,995**	**221,648,007**
Povećanja	-	-	-	-	9,863,173	9,863,173
Prenos (sa)/na	2,903,984	7,206,595	719,093	335,130	(11,164,802)	-
Donacije (Napomena 30)	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Prenos na nematerijalna ulaganja	(2,670)	50,848	(69)	2,532	135,713	186,354
Otuđenja i rashodovanja	(34,046)	(6,739,912)	(198,666)	(30,129)	-	(7,002,753)
Ostale promene	-	-	-	-	6,742	6,742
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**85,409,090**	**105,252,825**	**9,263,650**	**10,325,150**	**14,450,808**	**224,701,523**
Povećanja	-	-	-	-	10,801,334	10,801,334
Prenos (sa)/na	2,705,041	6,405,042	1,274,800	387,118	(10,772,001)	-
Donacije (Napomena 30)	97,257	-	-	-	(97,257)	-
Otuđenja i rashodovanja	(163,904)	(4,136,025)	(331,368)	(7,360,957)	(109,918)	(12,102,172)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**88,047,484**	**107,521,842**	**10,207,082**	**3,351,311**	**14,272,966**	**223,400,685**
Akumulirana ispravka vrednosti						
1. januar 2012. godine	**34,721,287**	**67,291,265**	**6,564,625**	**8,710,652**	**661,485**	**117,949,314**
Prenos (sa)/na	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 12)	3,570,275	9,633,237	818,921	637,612	400,894	15,060,939
Prenos na nematerijalna ulaganja	(597)	26,873	(69)	506	19,765	46,478
Otuđenja i rashodovanja	(29,185)	(3,950,111)	(194,952)	(16,977)	-	(4,191,225)
Ostale promene	-	-	-	-	105,386	105,386
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**38,322,488**	**73,569,797**	**7,217,794**	**9,362,481**	**498,332**	**128,970,892**
Prenos (sa)/na	42,719	583,208	263,253	26,921	(916,101)	-
Amortizacija (Napomena 12)	3,649,763	8,810,699	836,551	476,286	1,007,243	14,780,542
Otuđenja i rashodovanja	(133,066)	(3,434,750)	(328,254)	(7,355,469)	-	(11,251,539)
Ostale promene	-	-	-	-	125,508	125,508
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**41,881,904**	**79,528,954**	**7,989,344**	**2,510,219**	**714,982**	**132,625,403**
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2013. godine	**46,165,580**	**27,992,888**	**2,217,738**	**841,092**	**13,557,984**	**90,775,282**
- 31. decembra 2012. godine	**47,086,602**	**31,683,028**	**2,045,856**	**962,669**	**13,952,476**	**95,730,631**

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja u upotrebi na dan 31. decembar 2013. godine iznosi RSD 56,563,747 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 41,986,231 hiljada).

Na dan 31. decembar 2013. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 5,710,312 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 6,200,471 hiljada). Preduzeće je izvršilo obračun amortizacije navedenih investicija, s obzirom da ta sredstva nisu preneta na odgovarajuću klasu nekretnina, postrojenja i opreme zbog značajne administrativne procedure. Preduzeće je koristilo amortizacione stope za klase nekretnina, postrojenja i opreme na koje će investicija biti opredeljena prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene pretpostavki za određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Preduzeća, kao i na rezultate poslovanja zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Preduzeća. Ukoliko bi Preduzeće smanjilo koristan vek trajanja osnovnih sredstava za 10%, došlo bi dodatnog povećanja troškova amortizacije za 2013. godinu, u iznosu od RSD 1,828,815 hiljada.

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima Preduzeća iznose RSD 1,113,237 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 35(b)).

Preduzeće je izvršilo testiranje umanjenja vrednosti kao što je opisano u nastavku.

Umanjenje vrednosti

Većina pojedinačnih sredstava Preduzeća ne generiše novčane tokove nezavisno od ostalih stavki imovine zbog same prirode delatnosti Preduzeća. Fiksna mreža (zajedno sa internet i multimedijalnim uslugama zbog činjenice da koriste istu infrastrukturu) i mobilna mreža se smatraju zasebnim jedinicama za generisanje gotovine. Konvergencija ponude usluga i mreže bi mogla da doprinese različitom definisanju jedinica za generisanje gotovine u budućnosti.

Preduzeće uzima u obzir izvesne indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i druge regulatorne i ekonomske promene na tržištu telekomunikacija Republike Srbije, prilikom procene da li postoje indikacije da je umanjena vrednost sredstva.

Na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine, Preduzeće je sprovelo testiranje na umanjenje vrednosti za sve jedinice koje generišu gotovinu.

Sledeće ključne pretpostavke su korišćene pri određivanju vrednosti u upotrebi jedinica koje generišu gotovinu:

- obim tržišta, stopa penetracija tržišta, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke nadležnog regulatornog organa u određivanju cena, i
- nivo investicionih ulaganja.

Iznosi koji se dodeljuju svakom od ovih parametara odražavaju prethodno iskustvo, korigovano za očekivane promene tokom vremenskog perioda koji je obuhvaćen planom poslovanja, ali bi takođe mogao da trpi uticaje nepredvidivih promena političkog, ekonomskog i zakonodavnog okvira.

Rast prihoda je projektovan na osnovu prosečne stope rasta koja je zasnovana na iskustvu i procenjenog obima prodaje, kao i rasta cena u naredne četiri godine.

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Umanjenje vrednosti (Nastavak)

Pretpostavka je da će cene usluga i proizvoda rasti u skladu sa projektovanom inflacijom za naredne četiri godine. Poslovni rashodi će rasti u skladu sa rastom prihoda, zbog čega Preduzeće očekuje stabilan rast EBITDA uglavnom zahvaljujući penetraciji tržišta internet i multimedijalnih usluga.

Diskontne stope korišćene za utvrđivanje upotrebne vrednosti su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala i predstavljaju trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca, na bazi rizika koji su svojstveni delatnostima odgovarajućih jedinica koje generišu gotovinu.

Na osnovu zvaničnog poslovnog plana sa projekcijom EBITDA za naredne četiri godine i upotrebom diskontne stope posle poreza od 10.56% (2012. godina: 14.71%), na dan 31. decembra 2013. godine višak upotrebne vrednosti u odnosu na knjigovodstvenu vrednost fiksne mreže (uključujući internet i multimediju) je iznosila RSD 13,379 miliona, dok je taj višak za mobilnu mrežu iznosio RSD 27,461 milion.

S obzirom na dobijene rezultate obavljenih testova, nije priznat gubitak po osnovu umanjenja vrednosti za 2013. ili 2012. godinu.

Osetljivost nadoknadivih vrednosti

Tabela koja sledi prikazuje kako promene u ključnim pretpostavkama utiču na rast ili pad upotrebne vrednosti jedinice koja generiše gotovinu u 2013. godini:

U milionima RSD	Povećanje upotrebne vrednosti	Smanjenje upotrebne vrednosti
Fiksna mreža (sa internetom i multimedijom):		
- promena projektovane EBITDA od 5%	3,719	(3,381)
- promena diskontne stope posle poreza od 5%	861	(845)
Mobilna mreža:		
- promena projektovane EBITDA od 5%	2,337	(2,125)
- promena diskontne stope posle poreza od 5%	533	(524)

Na osnovu analize osetljivosti, značajne negativne promene u ključnim pretpostavkama ne bi imale za posledicu gubitke po osnovu umanjenja vrednosti jedinica koje generišu gotovinu.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	2013.	2012.
Dati avansi za nekretnine i opremu u:		
- dinarima	145,618	115,692
- devizama	37,094	138,258
Dati avansi za dugoročni zakup	22,749	42,247
	205,461	**296,197**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14)	(9,188)	(17,158)
Stanje na dan 31. decembra	**196,273**	**279,039**

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH PRAVNIH LICA

	Procenat učešća u kapitalu	2013.	2012.
- Telekom Srpske a.d., Banja Luka	65%	56,933,380	56,933,380
- Mtel d.o.o., Podgorica	51%	2,255,339	2,255,339
- Telus a.d., Beograd	100%	9,030	9,030
- FiberNet d.o.o., Podgorica	100%	759,324	884,781
- TS:NET B.V., Amsterdam	100%	208,441	289,571
- HD-WIN d.o.o., Beograd	51%	790,476	790,476
		60,955,990	61,162,577
Minus: Ispravka vrednosti učešća u kapitalu FiberNet		(253,139)	(253,139)
Stanje na dan 31. decembra		**60,702,851**	**60,909,438**

Primljene dividende

Dana 19. aprila 2013. godine Skupština akcionara zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" a.d., Banja Luka donela je Odluku o raspodeli neto dobiti za 2012. godinu, uzimajući u obzir iznos dividende koji je isplaćen akcionarima u decembru 2012. godine i preostali iznos koji će biti isplaćen akcionarima na osnovu ostvarenih rezultata u 2012. godini. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 36,930,119 (RSD 2,106,308 hiljada). Dana 7. novembra 2013. godine Skupština akcionara navedenog zavisnog preduzeća donela je Odluku o isplati privremene dividende akcionarima. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 29,957,216 (RSD 1,747,452 hiljade). Do dana izveštavanja Preduzeće je u celini naplatilo navedene iznose dividendi.

Dana 9. januara 2013. godine, Skupština zavisnog preduzeća "Telus" donela je Odluku o raspodeli neraspoređene dobiti, utvrđene na osnovu finansijskih izveštaja za 2011. godinu, na dividendu i rezerve. Na ime dividendi Preduzeću je pripao iznos od RSD 300,000 hiljada i isti je u celosti isplaćen 15. januara 2013. godine.

U januaru 2013. godine statutarni organ zavisnog preduzeća "TS:NET" donelo je Odluku o isplati dividende iz neraspoređene dobiti po finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine u iznosu od EUR 420 hiljade. Preduzeću, kao jedinom akcionaru, dana 17. januara 2013. godine isplaćen je neto iznos od EUR 399 hiljada (RSD 44,685 hiljada).

Umanjenje vrednosti

Na dan 31. decembra 2013. godine Preduzeće je izvršilo test na umanjenje vrednosti ulaganja u zavisna preduzeća u kojima je Preduzeće ustanovilo izvesne indikatore umanjenja vrednosti. Tabela koja sledi prikazuje ključne pretpostavke koje su korišćene za obračun vrednosti u upotrebi učešća u kapitalu zavisnih preduzeća:

21. UČEŠĆA U KAPITALU ZAVISNIH PRAVNIH LICA (Nastavak)

Umanjenje vrednosti (Nastavak)

Zavisno preduzeće	Mtel	HD-WIN	FiberNet
Korišćen izvor	Poslovni plan 5-ogodišnja projekcija EBITDA	Poslovni plan 5-ogodišnja projekcija EBITDA	Poslovni plan 5-ogodišnja projekcija EBITDA
Kontinuirana stopa rasta	1%	1%	1%
Diskontna stopa posle poreza	13.32%	14.00%	13.32%
Vrednost u upotrebi srazmernog učešća u RSD milionima	7,303	828	714

Analiza osetljivosti

U 2013. godini nije bilo gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti. Tabela koja sledi prikazuje promene u ključnim pretpostavkama koje doprinose rastu/padu vrednosti u upotrebi učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica.

U milionima RSD	Povećanje vrednosti u upotrebi	Smanjenje vrednosti u upotrebi
Mtel:		
- promena od 5% u EBITDA koeficijentu	365	(348)
- promena od 5% u diskontnoj stopi posle poreza	318	(293)
HD-WIN:		
- promena od 5% u EBITDA koeficijentu	41	(39)
- promena od 5% u diskontnoj stopi posle poreza	42	(38)
Fibernet:		
- promena od 5% u EBITDA koeficijentu	36	(34)
- promena od 5% u diskontnoj stopi posle poreza	30	(28)

Ostali događaji

U aprilu 2013. godine Nadzorni odbor Preduzeća je usvojio Odluku o smanjenju kapitala u zavisnom preduzeću "FiberNet" d.o.o., Podgorica u iznosu od EUR 1.1 milion (RSD 125,457 hiljada).

Tokom 2013. godine Nadzorni odbor Preduzeća je usvojio Odluku o smanjenju kapitala u zavisnom preduzeću "TS:NET" B.V. u ukupnom iznosu od EUR 712 hiljada (RSD 81,130 hiljada).

22. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	2013.	2012.
Krediti dati zaposlenima:		
- rešavanje stambenih potreba	1,686,052	1,856,711
- otkup stanova	10,485	12,783
	1,696,537	1,869,494
Minus: Svođenje na sadašnju vrednost	(564,154)	(685,226)
Ukupno krediti zaposlenima	**1,132,383**	**1,184,268**
Ostali dugoročni plasmani	1,578,987	1,394,865
Minus: Svođenje na sadašnju vrednost	(478,843)	(576,682)
	1,100,144	**818,183**
Dugoročni zakupi	31,589	49,904
Ostala dugoročna sredstva	1,575	1,438
Stanje na dan 31. decembra	**2,265,691**	**2,053,793**

Krediti odobreni zaposlenima Preduzeća se odnose na sledeće:

/i/ Beskamatne zajmove plasirane zaposlenima Preduzeća za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.

/ii/ Upravni odbor Preduzeća je 2006. godine doneo Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba. U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

/iii/ Izvršni odbor Preduzeća je 2013. godine usvojio novu Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba u Preduzeću. U odnosu na Poslovnu politiku iz 2006. godine, odobravaju se samo jednokratni zajmovi za učešće u kreditu, i to sa rokom otplate od 10 godina po isteku grejs perioda.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu – 6.34% godišnje (31. decembar 2012. godine: 6.27% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Ostali dugoročni plasmani na dan 31. decembra 2013. godine se najvećim delom odnose na dugoročna potraživanja Preduzeća po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora kao i ostalih ugovora koje je Preduzeće u toku 2011. i 2012. godine zaključilo sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 1,117,995 hiljada. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Preduzeća nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

22. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA (Nastavak)

Pored toga, na dan 31. decembra 2013. godine, ostali dugoročni plasmani uključuju dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 409,119 hiljada po osnovu Ugovora o ustupanju prava na emitovanje fudbalskih takmičenja UEFA, zaključenog u martu 2013. godine sa zavisnim preduzećem "HD-WIN" d.o.o., Beograd.

23. ZALIHE

	2013.	2012.
Materijal, gorivo i mazivo	3,933,138	3,445,181
Rezervni delovi	2,609,714	1,837,892
Alat i inventar	103,839	538,252
	6,646,691	**5,821,325**
Roba u skladištu	12,319	3,549
Roba u maloprodaji	3,712	4,266
	16,031	**7,815**
Stanje na dan 31. decembra	**6,662,722**	**5,829,140**

Trošak alata i inventara u upotrebi evidentira se u okviru troškova materijala i održavanja (Napomena 11).

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRTNA IMOVINA

	2013.	2012.
Kupci u zemlji:		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	10,287,757	9,836,217
Mobilna telefonija	10,532,166	10,229,606
Interkonekcija	899,231	955,689
Ostala potraživanja	20,607	14,004
	21,739,761	**21,035,516**
Kupci u inostranstvu:		
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,590,282	1,749,579
Roaming	315,164	318,687
	1,905,446	**2,068,266**
Potraživanja od povezanih pravnih lica (Napomena 34(a)):		
- Telekom Srpske	313,534	243,903
- Mtel	315,262	175,920
- Telus	585	1,189
- HD-WIN	393	255
	629,774	**421,267**
Dati avansi	**414,145**	**458,564**
Ostala obrtna imovina	**1,490,118**	**1,049,839**
Bruto potraživanja i ostala obrtna imovina	**26,179,244**	**25,033,452**
Minus: Ispravka vrednosti		
Potraživanja od kupaca (Napomena 14)	(11,978,489)	(11,259,545)
Datih avansa (Napomena 14)	(37,871)	(54,629)
Ostala obrtna imovina (Napomena 14)	(640,410)	(552,309)
	(12,656,770)	**(11,866,483)**
Stanje na dan 31. decembra	**13,522,474**	**13,166,969**

Potraživanja i ostala obrtna imovina su najvećim delom nekamatonosna.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine bio je 52 dana (2012. godina: 50 dana).

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je sledeća:

	2013.	2012.
Do 60 dana	12,672,766	12,669,439
Od 60 do 180 dana	1,082,759	1,381,352
Od 180 do 360 dana	696,182	1,636,463
Preko 360 dana	10,237,419	8,296,359
Ukupno	**24,689,126**	**23,983,613**

24. POTRAŽIVANJA I OSTALA OBRTNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 12,672,766 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 12,669,439 hiljada) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Rukovodstvo Preduzeća smatra da se potraživanja koja su dospela (do 60 dana), a za koje nije izvršeno obezvređenje, mogu naplatiti u celosti. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 12,016,360 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 11,314,174 hiljade) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u potpunosti.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine iskazana je u sledećim valutama:

	2013.	2012.
RSD	10,327,973	10,403,375
EUR	2,128,325	2,072,347
Ostale valute	216,468	193,717
Ukupno	**12,672,766**	**12,669,439**

Rukovodstvo Preduzeća smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Fer vrednost potraživanja i ostale obrtne imovine odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

25. UNAPRED PLAĆENI TROŠKOVI I OSTALA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2013.	2012.
Potraživanja za PDV	**623,254**	**761,159**
Unapred plaćeni troškovi:		
- Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita	296,427	572,554
- Zakup	109,714	121,650
- Premije osiguranja	23,633	10,476
- Ostalo	84,131	38,727
	513,905	**743,407**
Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
- Prava za takmičenja UEFA	406,016	-
- Ostalo	316,447	11,014
	722,463	**11,014**
Stanje na dan 31. decembar	**1,859,622**	**1,515,580**

Na dan 31. decembra 2013. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 296,427 hiljada odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 240,998 hiljada i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 55,429 hiljada.

26. UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI

	2013.	2012.
Nefakturisani prihodi:		
- međunarodni obračun	342,773	398,291
- roaming	1,462,857	1,758,239
Ostali obračunati prihodi	71,800	75,352
Stanje na dan 31. decembar	**1,877,430**	**2,231,882**

Na dan 31. decembra 2013. godine, obračunati prihodi po osnovu roaming usluga u iznosu od RSD 1,462,857 hiljada odnose se uglavnom na obračunate prihode od roaming usluga za decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 155,803 hiljade i obračunate prihode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,307,054 hiljade.

27. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se sastoje od sledećeg:

	2013.	2012.
Tekući računi	929,699	2,272,003
Devizni računi kod domaćih banaka	1,080,462	8,589,130
Ostalo	2,226	1,140
Stanje na dan 31. decembar	**2,012,387**	**10,862,273**

28. KAPITAL

Akcijski kapital

Preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani, autorizovani, izdati i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Preduzeća i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Preduzeća, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Preduzeća i OTE. Skupština akcionara Preduzeća je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Preduzeća u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Preduzeća, a Preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara Preduzeća je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela nerasporođene dobiti u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti. Na istoj sednici Skupštine akcionara Preduzeća doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija.

U maju 2012. godine izvršen je prenos besplatnih akcija Preduzeća na građane, kao nosioce tog prava i zaposlene i bivše zaposlene Preduzeća, uključujući zaposlene i bivše zaposlene JP PTT i njihove pravne prethodnike.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bila je sledeća:

		U procentima
	31.12.2013.	**31.12.2012.**
Republika Srbija	58.11	58.11
Telekom Srbija – otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Preduzeća	21.89	21.89
Ukupno	**100.00**	**100.00**

Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je nastao u prethodnom periodu, obaveznim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 589,634 hiljada na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine su nastale u prethodnom periodu kao rezultat obaveze Preduzeća za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarene dobiti nakon oporezivanja u skladu sa ranije važećim Zakonom o preduzećima.

28. KAPITAL (Nastavak)

Osnovna i umanjena zarada po akciji

	2013.	2012.
Dobit koja pripada akcionarima Preduzeća (A)	15,329,136	11,255,155
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	800,000,000	800,000,000
Osnovna i umanjenja zarada po akciji (A/B) – u RSD	**19.16**	**14.06**

29. KREDITI I ZAJMOVI

(a) Struktura kredita i zajmova

	2013.	2012.
Dugoročni krediti		
Finansijski krediti od:		
- banaka u zemlji	6,559,821	19,520,883
- banaka u inostranstvu	4,216,536	12,655,710
	10,776,357	**32,176,593**
Robni krediti od:		
- dobavljača u zemlji	2,431,055	2,023,367
- dobavljača u inostranstvu	10,634,564	12,454,957
	13,065,619	**14,478,324**
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	***23,841,976***	***46,654,917***
Ostale dugoročne obaveze po kreditima	3,063	3,090
Ukupno dugoročni krediti	**23,845,039**	**46,658,007**
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Krediti od banaka u zemlji	13,157,655	13,051,629
Krediti od banaka u inostranstvu	8,541,983	8,814,305
Robni krediti od dobavljača u zemlji	2,047,994	1,978,331
Robni krediti od dobavljača u inostranstvu	6,121,661	6,086,316
	29,869,293	**29,930,581**
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza po kreditima	321	442
Ukupno tekuća dospeća dugoročnih kredita	**29,869,614**	**29,931,023**
Stanje na dan 31. decembra	**53,714,653**	**76,589,030**

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	2013.	2012.
Do 1 godine – tekuća dospeća	29,869,614	29,931,023
Od 1 do 2 godine	17,546,252	27,867,885
Od 2 do 3 godine	3,433,139	15,672,813
Od 3 do 4 godine	1,751,413	2,361,382
Od 4 do 5 godina	947,914	721,608
Preko 5 godina	166,321	34,319
Stanje na dan 31. decembra	**53,714,653**	**76,589,030**

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

	Valuta	31.12.2013. U valuti	31.12.2013. U RSD '000	31.12.2012. U valuti	31.12.2012. U RSD '000
/i/ Krediti od banaka u zemlji					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd (sindikovani zajam)	EUR	171,660,000	19,679,463	286,100,000	32,534,806
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	38,013	331,582	37,706
		171,991,582	**19,717,476**	**286,431,582**	**32,572,512**
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu					
Unicredit Bank A.G., filijala London (sindikovani zajam)	EUR	110,340,000	12,649,609	183,900,000	20,912,795
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	950,000	108,910	4,900,000	557,220
		111,290,000	**12,758,519**	**188,800,000**	**21,470,015**
/iii/ Robni krediti u inostranstvu					
BNP Paribas Fortis SA/NV, Beligija (prethodno BNP Paribas, filijala London)	EUR	9,532,552	1,092,832	18,556,248	2,110,185
KfW, Nemačka	EUR	198,900	22,802	596,700	67,856
Nokia Siemens, Finska i Austrija	EUR	25,581,700	2,932,741	46,239,835	5,258,315
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	37,992,504	4,355,540	33,432,476	3,801,884
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	14,653,628	1,679,923	20,914,630	2,378,376
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	2,146,610	246,092	6,561,946	746,213
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	8,420,433	965,336	5,062,011	575,643
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	4,468,658	512,296	1,959,768	222,862
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	3,119,318	357,605	4,318,341	491,074
Alcatel Lucent S.A., Rumunija	EUR	772,722	88,586	993,500	112,979
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	531,207	60,899	796,810	90,612
NVISION a.s., Češka (prethodno Sitronics, Češka)	EUR	68,000	7,796	451,860	51,385
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,403,249	619,440	5,485,635	623,817
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	158,001	18,114	474,002	53,903
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	7,530,119	863,269	11,057,265	1,257,414
Skandinaviska Enskilda Bank Stokholm, Švedska	EUR	3,875,255	444,267	4,982,470	566,598
Selex ES S.p.A., Italija	EUR	157,280	18,031	262,134	29,810
Anritsu A/S, Danska	EUR	674,999	77,383	900,004	102,347
Raiffeisen bank international, Austria (prethodno Nokia Siemens, Finska i Austrija)	EUR	17,615,966	2,019,531	-	-
Cisco Systems International, Irska	USD	4,495,971	373,742	-	-
			16,756,225		**18,541,273**
/iv/ Robni krediti u zemlji	RSD		**4,479,049**		**4,001,698**
Ukupno krediti			**53,711,269**		**76,585,498**
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
/i/ Krediti od banaka u zemlji			(13,157,655)		(13,051,629)
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu			(8,541,983)		(8,814,305)
/iii/ Robni krediti u inostranstvu			(6,121,661)		(6,086,316)
/iv/ Robni krediti u zemlji			(2,047,994)		(1,978,331)
			(29,869,293)		**(29,930,581)**
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti			**23,841,976**		**46,654,917**

29. KREDITI I ZAJMOVI (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na kredite odobrene od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od uglavnom 6m Euribor stope, uvećane za 1% do 5.95% na godišnjem nivou. Na robne kredite dobavljača u zemlji Preduzeće plaća kamatu po stopi uglavnom 6m Euribor uvećanoj za 1.8% do 2% na godišnjem nivou.

Preduzeće ispunjava obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenom dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Preduzeće biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Preduzeće nije ulazilo u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 38,013 hiljada na dan 31. decembar 2013. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBJ"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Preduzeća, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBJ kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Preduzeće nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Preduzeća, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Preduzeće je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci – 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank A.G., filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Preduzeće je povuklo sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, Preduzeće je povuklo sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona. Tokom 2013. godine Preduzeće je izmirilo deo obaveze po Aranžmanu A u iznosu od EUR 128 miliona, i deo obaveze po Aranžmanu B u iznosu od EUR 60 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određene kvartalne periode. Pored toga, definisana je i obaveza Preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Preduzeće je na dan 31. decembar 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Na dan 31. decembar 2013. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija u iznosu od RSD 108,910 hiljada se odnose na kredit koji je odobren Preduzeću u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu. Rok dospeća je 84 meseca od datuma svakog povlačenja, uključujući i grejs period. Kao sredstvo obezbeđenja po navedenom kreditu, Preduzeće je izdalo 10 blanko solo menica.

29. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

/iii/ Na dan 31. decembar 2013. godine, obaveze prema BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija, iznose RSD 1,092,832 hiljade. Kredit je inicijalno bio odobren od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, a u toku 2006. i 2007. godine je prenet na BNP Paribas, filijala London. U 2013. godini kredit je prenet sa BNP Paribas, filijala London na BNP Paribas Fortis SA/NV, Beligija.

Pojedinim ugovorima o robnim kreditima definisana je obaveza Preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Preduzeće je na dan 31. decembar 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

/iv/ Robni krediti u zemlji iskazani na dan 31. decembar 2013. godine u iznosu od RSD 4,479,049 hiljada najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova i odobreni su od strane dobavljača u zemlji.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% iz kredita. Period otplate iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova.

/v/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembar 2013. godine iznosi RSD 1,113,237 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 2,406,874 hiljade). Svi nepovučeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom. Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u napomeni 35(b).

30. ODLOŽENI PRIHODI

	2013.	2012.
Donacije	263,999	201,124
Primljeni pokloni	1,904,363	2,315,548
Stanje na dan 31. decembra	**2,168,362**	**2,516,672**

Na dan 31. decembra 2013. godine primljeni pokloni se uglavnom odnose na državna davanja.

Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	**2,516,672**	**2,819,879**
Povećanja u toku godine – primljena sredstva bez naknade (Napomena 19)	97,257	100,013
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(445,567)	(403,016)
Ostale promene	-	(204)
Stanje na dan 31. decembra	**2,168,362**	**2,516,672**

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA

	2013.	2012.
Obaveze za otpremnine zaposlenih po osnovu redovnog odlaska u penziju	646,145	625,159
Obaveze za jubilarne nagrade zaposlenih	1,012,951	1,015,816
Rezervisanja za sudske sporove	134,588	130,245
Stanje na dan 31. decembra	**1,793,684**	**1,771,220**

Promene na obavezama za primanja zaposlenih u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**539,611**	**948,841**	**1,488,452**
Iskorišćena rezervisanja	(10,481)	(119,508)	(129,989)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	96,029	186,483	282,512
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**625,159**	**1,015,816**	**1,640,975**
Iskorišćena rezervisanja	(6,295)	(170,556)	(176,581)
Rezevisanja u toku perioda (Napomena 14)	27,281	167,691	194,972
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**646,145**	**1,012,951**	**1,659,096**

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade formirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva, korišćena je diskontna stopa za obe godine od 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije i zapise trezora Narodne banke Srbije. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu Kolektivnog ugovora Preduzeća i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 5% godišnje (2012. godina: 6%), što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stopi fluktuacije zaposlenih od 3% godišnje (2012. godina: od 2% do 7%).

Kada bi korišćena diskontna stopa bila izmenjena za 1 procenat u odnosu na onu koja je korišćena, rezervisanje za otpremnine i jubilarne nagrade za 2013. godinu bi bila procenjena na iznos koji je manji za RSD 120,012 hiljada, odnosno veći za RSD 135,450 hiljada.

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 134,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 130,245 hiljada) se odnose na rezervisanja za sudske sporove pokrenute protiv Preudzeća, i formirana su na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Preduzeća (Napomena 36(a)).

31. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH I OSTALA REZERVISANJA (Nastavak)

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine su kao što sledi:

	2013	2012
Stanje na dan 1. januara	**130,245**	**125,931**
Rezervisanja u toku godine (Napomena 14)	14,817	20,423
Iskorišćena rezervisanja	(6,005)	(5,475)
Ukidanje u korist prihoda	(4,469)	(10,634)
Stanje na dan 31. decembra	**134,588**	**130,245**

32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2013.	2012.
Dobavljači u zemlji	6,595,780	5,239,739
Dobavljači u inostranstvu:		
- fiksna telefonija	692,398	703,528
- mobilna telefonija	201,286	183,131
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 34(a))	903,107	757,377
Primljeni avansi	19,872	23,902
Stanje na dan 31. decembra	**8,412,443**	**6,907,677**

Na dan 31. decembra 2013. godine obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 1,431,421 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 1,277,537 hiljada) su izražene u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonosne. Preduzeće redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine je bio 57 dana (2012. godina: 51 dan).

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2013.	2012.
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	530,960	474,452
Obaveze za dividendu (a)	1,761,087	-
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	967,192	897,593
Obaveze prema zaposlenima	27,428	24,729
Ostale obaveze	284,092	350,963
	3,570,759	**1,747,737**
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	169,756	144,571
Roaming (b)	1,648,829	1,610,140
Distribucija medijskih sadržaja	5,688	216,108
	1,824,273	**1,970,819**
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	514,920	497,384
Obračunate obaveze za kamate (c)	761,124	1,282,913
Obračunati drugi troškovi (d)	4,831,229	6,809,715
	6,107,273	**8,590,012**
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Odloženi prihodi mobilne telefonije	414,896	466,724
Odloženi prihodi po osnovu prodaje čip kartica	21,168	11,859
Pretplata za fiksni telefonski priključak	1,119,809	1,249,666
Zakup	560,042	444,771
Ostali obračunati prihodi	41,272	44,413
	2,157,187	**2,217,433**
Razgraničene obaveze za PDV	**94,238**	**93,327**
Stanje na dan 31. decembra	**13,753,730**	**14,619,328**

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

(a) Dana 18. decembra 2013. godine Skupština akcionara Preduzeća je usvojila Odluku o raspodeli dividendi za 2013. godinu akcionarima Preduzeća u ukupnom iznosu od RSD 7,571,846 hiljada (uključujući i porez). Dana 26. decembra 2013. godine Preduzeće je isplatilo dividende prema Republici Srbiji u iznosu od RSD 5,499,967 hiljada. Konačni iznos dividende koja pripada akcionarima će biti utvrđen nakon usvajanja finansijskih izveštaja Preduzeća za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine. Preostala obaveza isplate dividende na dan 31. decembra 2013. godine se odnosi na građane, zaposlene i bivše zaposlene.

(b) Na dan 31. decembra 2013. godine, razgraničeni troškovi roaminga u ukupnom iznosu od RSD 1,648,829 hiljada najvećim delom se odnose na razgraničene usluge roaminga za novembar i decembar 2013. godine, koji su procenjeni na RSD 166,981 hiljadu, i razgraničene troškove po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,481,848 hiljada.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

(c) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2013. godine od RSD 761,124 hiljade uključuju iznos od RSD 676,202 hiljade, koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2012. godine: RSD 1,177,077 hiljada).

(d) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 4,831,229 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku godine koja se završila 31. decembra 2013. godine.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

(a) **Stanja potraživanja i obaveza** na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine proistekla iz transakcija sa zavisnim preduzećima (Napomena 21) prikazana su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
POTRAŽIVANJA		
Bruto potraživanja od kupaca (Napomena 24):		
- Telekom Srpske	313,534	243,903
- Mtel	315,262	175,920
- Telus	585	1,189
- HD-WIN	393	255
Ukupno	**629,774**	**421,267**
Dugoročni plasmani		
- HD-WIN	409,119	-
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost	(35,855)	-
	373,264	**-**
Dati avansi za usluge		
- HD-WIN	-	19,883
	-	**19,883**
Ukupno	**1,003,038**	**441,150**
UNAPRED OBRAČUNATI PRIHODI		
Međunarodni obračun i roaming:		
- Telekom Srpske	72,904	78,420
- Mtel	40,661	23,064
	113,565	**101,484**
Ostali obračunati prihodi:		
- Telekom Srpske	4,904	5,223
- Mtel	3,249	5,477
- HD-WIN	406,016	-
	414,169	**10,700**
Ukupno	**527,734**	**112,184**
Ukupna potraživanja i obračunati prihodi	**1,530,772**	**553,334**

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja i obaveze (Nastavak)

	2013.	2012.
OBAVEZE		
Obaveze prema dobavljačima:		
- Telekom Srpske	412,855	323,856
- Mtel	125,476	67,102
- Telus	250,570	294,413
- HD-WIN	113,640	71,460
- Fibernet	566	546
Ukupno (Napomena 32)	**903,107**	**757,377**
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
Obračunati troškovi po osnovu međunarodnog obračuna, roaming-a i zakupa kapaciteta:		
- Telekom Srpske	4,121	5,109
- Mtel	41,909	3,529
- Fibernet	1,335	546
	47,365	**9,184**
Obračunati ostali troškovi:		
- Telekom Srpske	-	57
- Mtel	366	691
	366	**748**
Unapred naplaćeni prihodi:		
- Telus	18	18
- HD-WIN	14	18
	32	**36**
Ukupno	**47,763**	**9,968**
Ukupne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	**950,870**	**767,345**

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Transakcije sa povezanim licima, odnosno **prihodi i rashodi** za godine koje se završavaju 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
OTE		
Prihodi:		
Međunarodni obračun	-	8,391
	-	**8,391**
Rashodi:		
Međunarodni obračun	-	(1,426)
	-	**(1,426)**
Neto prihodi	**-**	**6,965**
TELUS		
Prihodi:		
Fiksna telefonija, internet i ostale usluge	4,289	4,100
Mobilna telefonija	1,487	2,438
Dividende	300,000	-
	305,776	**6,538**
Rashodi:		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	(511,705)	(500,645)
Održavanje	(415,290)	(434,721)
Ostalo	(54,666)	(47,123)
	(981,661)	**(982,489)**
Neto rashodi	**(675,885)**	**(975,951)**
TELEKOM SRPSKE		
Prihodi:		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	581,961	625,970
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	471,381	494,906
Dividende	3,853,760	4,127,243
Ostalo	15,199	8,246
	4,922,301	**5,256,365**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(692,729)	(748,926)
Roaming i polazni međunarodni saobraćaj mobilne telefonije	(335,178)	(387,576)
Ostalo	-	(625)
	(1,027,907)	**(1,137,127)**
Neto prihodi	**3,894,394**	**4,119,238**

Prikazani prihodi i rashodi za godinu koja se završila 31. decembra 2012. godine, nastali iz transakcija sa OTE, odnose se na mesec januar 2012. godine. Kupovinom OTE-ovih akcija od strane Preduzeća, OTE je prestao da bude akcionar Preduzeća (Napomena 28).

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2013	2012
MTEL		
Prihodi:		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	341,292	358,702
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	335,302	223,117
	676,594	**581,819**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(308,788)	(340,830)
Roaming i polazni međunarodni saobraćaj mobilne telefonije	(306,956)	(291,079)
Troškovi provizija	(4,763)	(5,777)
Ostalo	(1,132)	(966)
	(621,639)	**(638,652)**
Neto prihodi/(rashodi)	**54,955**	**(56,833)**
TS:NET		
Prihodi:		
Dividende	44,685	-
	44,685	**-**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(70,363)	(68,413)
	(70,363)	**(68,413)**
Neto rashodi	**(25,678)**	**(68,413)**
HD-WIN		
Prihodi:		
Fiksna telefonija, internet i ostalo	2,707	604
Mobilna telefonija	1,952	2,189
	4,659	**2,793**
Rashodi:		
Naknada za emitovanje sadržaja	(562,800)	(446,403)
Ostalo	(4,500)	(19,000)
	(567,300)	**(465,403)**
Neto rashodi	**(562,641)**	**(462,610)**
FIBERNET		
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(7,834)	(6,379)
Neto rashodi	**(7,834)**	**(6,379)**
Ukupni prihodi, neto	**2,677,311**	**2,556,017**

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(c) **Zarade i ostale kratkoročne naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (generalni direktor, izvršni direktori, direktori funkcija i sektora) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Bruto zarade i naknade zarada	447,763	355,598
Naknade troškova službenih putovanja	8,494	26,732
Doprinos poslovnom rezultatu	12,811	32,639
Ostale naknade	1,107	4,609
Ukupno	**470,175**	**419,578**

Stambeni krediti dati rukovodstvu u iznosu od RSD 110,017 hiljada na dan 31. decembar 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 114,888 hiljada) odobreni su uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za sve zaposlene u Preduzeću (Napomena 22).

(d) **Transakcije sa drugim državnim entitetima**

S obzirom na činjenicu da je većinski akcionar Vlada Republike Srbije, Preduzeće je obelodanilo značajne transakcije sa ostalim državnim preduzećima. Pojedinačno značajne transakcije su nastale sa JP PTT po osnovu zakupa poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 35(a).

Pored toga, značajna salda neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembar 2013. godine iznose RSD 494,674 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 458,792 hiljade). Sve ostale postojeće transakcije sa JP PTT pojedinačno nisu značajne.

35. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Preduzeća prikazane su u sledećem pregledu:

	2013.	2012.
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	9,425,481	10,726,571
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	1,113,237	2,406,874
Stanje na dan 31. decembra	**10,538,718**	**13,133,445**

(a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta, vodova i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	2013.	2012.
Do 1 godine	1,761,795	1,949,675
Od 1 do 5 godina	4,874,184	5,924,044
Preko 5 godina	2,789,502	2,852,852
	9,425,481	**10,726,571**

35. PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze prema JP PTT saobraćaja "Srbija" imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme sa mesečnim iznosom zakupnine od EUR 2,034,284.

(b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa domaćim i inostranim isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja u sklopu redovnog poslovanja.

Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Do 1 godine	125,308	334,433
Od 1 do 5 godina	885,928	1,894,251
Preko 5 godina	102,001	178,190
Ukupno	**1,113,237**	**2,406,874**

36. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembar 2013. godine, Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 1,331,678 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 1,526,124 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 30. uz pojedinačne finansijske izveštaje, na dan 31. decembar 2013. godine Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz aktuelnih sporova u ukupnom iznosu od RSD 134,588 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 130,245 hiljada). Rukovodstvo Preduzeća procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Preduzeća smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

U septembru 2012. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. Glasnik Republike Srbije", br. 93/2012) između ostalog se odnosi na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine. U decembru 2012. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. Glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) koji, između ostalog, propisuje uvećanu stopu poreza na dobit od 15% počev od januara 2013. godine.

Od 1. januara 2014. godine Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. Glasnik" br. 108/2013), ukinuto je pravo na buduće poreske kredite, uz mogućnost korišćenja poreskih kredita koji su nastali do dana 31. decembra 2013. godine.

36. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)

(c) Date garancije

Garancije su izdate od strane sledećih banaka:

	2013.	2012.
Banca Intesa a.d., Beograd	1,153,146	249,043
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd	831,614	1,031,141
Sberbank Srbija a.d., Belgrad	744,067	806,745
ERB New Europe Funding B.V., Holandija	442,786	642,919
Alpha Bank Srbija a.d., Beograd	249,377	-
Credit Agricole Bank Srbija a.d., Novi Sad	556,548	-
Stanje na dan 31. decembra	**3,977,538**	**2,729,848**

Garancija izdata u korist ERB New Europe Funding B.V., Holandija, se odnosi na korporativnu garanciju Preduzeća izdatu kao obezbeđenje 51% obaveza po kreditu koji je banka odobrila zavisnom preduzeću „Mtel“ u septembru 2012. godine. Nadalje, na dan 31. decembar 2013. godine Preduzeće je jemac u skladu sa Ugovorima o dugoročnim kreditima odobrenim zavisnom preduzeću “HD-WIN” od strane Sberbank Srbija a.d., Beograd.

Na dan 31. decembar 2013. godine ostale garancije su izdate kao obezbeđenje za redovnu otplatu robnih kredita i za obaveze u sklopu redovnog poslovanja.

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Dana 30. decembra 2013. godine, Preduzeće je potpisalo Aneks ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima (“Term Facilities Agreement”). U skladu sa potpisanim Aneksom, Preduzeće je dobilo povoljnije uslove otplate kredita koji se pre svega ogledaju u smanjenju kamatne stope na preostali iznos obaveza od EUR 282 miliona, kao i produženju roka otplate do novembra 2016. godine. Efektivni datum stupanja na snagu Izmena Ugovora je 17. januar 2014. godine. Restrukturiranje ovog kredita poboljšava likvidnosnu poziciju Preduzeća.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija izveštaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembar 2013. i 31. decembra 2012. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

		U RSD
	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	114.6421	113.7183
USD	83.1282	86.1763
BAM (KM)	58.6156	58.1432
SDR	128.0919	132.5762

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD

Pojedinačni finansijski izveštaji
za 2013. godinu u skladu sa
računovodstvenim propisima
Republike Srbije
i
Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Pojedinačni bilans uspeha	3
Pojedinačni bilans stanja	4
Pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu	5
Pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine	6
Pojedinačni statistički aneks	7 - 10
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	11 – 73

AKCIONARIMA

PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE „TELEKOM SRBIJA“ A.D. BEOGRAD

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije „Telekom Srbija“ a.d. Beograd („Društvo“), koji se sastoje od pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. godine, pojedinačnog bilansa uspeha, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinit i pošten pregled finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

NACRT

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled nekonsolidovanog finansijskog položaja Društva na dan 31. decembra 2013. godine, nekonsolidovani poslovni rezultat i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Ostalo

Pojedinačni finansijski izveštaji Društva za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012. godine su bili predmet revizije od strane drugog revizora koji je iskazao mišljenje bez rezerve o pojedinačnim finansijskim izveštajima dana 28. februara 2013. godine.

Beograd, XX 2014. godine

KPMG d.o.o. Beograd

(M.P.)

Ivana Manigodić
Ovlašćeni revizor

NACRT

POJEDINAČNI BILANS USPEHA
Za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	Napomena	2013.	2012.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	7	85,958,349	88,058,336
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		56,256	45,978
Ostali poslovni prihodi	8	498,053	442,401
		86,512,658	**88,546,715**
POSLOVNI RASHODI			
Nabavna vrednost prodate robe		(18,098)	(4,530)
Troškovi materijala	9	(6,910,241)	(6,663,368)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(13,553,579)	(12,961,304)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(16,605,657)	(17,105,137)
Ostali poslovni rashodi	12	(32,875,314)	(32,037,650)
		(69,962,889)	**(68,771,989)**
POSLOVNI DOBITAK		**16,549,769**	**19,774,726**
Finansijski prihodi	13	6,164,117	7,001,762
Finansijski rashodi	14	(4,127,229)	(12,466,791)
Ostali prihodi	15	2,536,479	2,399,729
Ostali rashodi	16	(3,906,994)	(6,144,505)
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		**17,216,142**	**10,564,921**
NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA		-	(154,320)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		**17,216,142**	**10,410,601**
POREZ NA DOBITAK	17		
Poreski rashod perioda		(1,799,882)	(392,579)
Odloženi poreski (rashodi)/prihodi perioda		(87,124)	1,233,133
NETO DOBITAK		**15,329,136**	**11,251,155**
ZARADA PO AKCIJI u dinarima	27		
Osnovna zarada po akciji		**19.16**	**14.06**
Umanjena zarada po akciji		**19.16**	**14.06**

Napomene na stranama od 11 do 73
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su odobreni od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana XX. februara 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Preduzeća od strane:

Predrag Ćulibrk	Prof. dr Milenko Dželetović
Generalni direktor	Izvršni direktor za finansije

POJEDINAČNI BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	Napomena	31.12.2013.	31.12.2012.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	18	5,599,337	6,352,594
Avansi za nematerijalna ulaganja		20,948	40,446
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	90,775,282	95,730,631
Avansi za nekretnine i opremu	20	175,325	238,593
Učešća u kapitalu	21	60,704,426	60,910,876
Ostali dugoročni finansijski plasmani	22	2,232,527	2,002,451
		159,507,845	**165,275,591**
Obrtna imovina			
Zalihe	23	6,662,722	5,829,140
Stalna sredstva namenjena prodaji		-	17,115
Dati avansi za zalihe i usluge		376,274	403,935
Potraživanja	24	12,540,245	12,471,431
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		-	941,570
Kratkoročni finansijski plasmani		605,955	291,603
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	25	2,012,387	10,862,273
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	26	3,737,052	3,747,462
		25,934,635	**34,564,529**
Odložena poreska sredstva	17(c)	**2,482,500**	**2,569,624**
UKUPNA AKTIVA		**187,924,980**	**202,409,744**
PASIVA			
Kapital	27		
Osnovni kapital		100,000,000	100,000,000
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		589,634	589,634
Otkupljene sopstvene akcije		(16,502,510)	(16,502,510)
Neraspoređeni dobitak		23,667,395	15,910,105
		107,763,107	**100,005,817**
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Dugoročna rezervisanja	28	1,793,684	1,771,220
Dugoročni krediti	29	23,841,976	46,654,917
Ostale dugoročne obaveze		3,063	3,090
		25,638,723	**48,429,227**
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	29	29,869,614	29,931,023
Obaveze iz poslovanja	30	8,412,443	6,907,677
Ostale kratkoročne obaveze	31	2,603,567	850,144
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	32	13,318,525	16,285,856
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		319,001	-
		54,523,150	**53,974,700**
UKUPNA PASIVA		**187,924,980**	**202,409,744**
VANBILANSNA EVIDENCIJA	33	**6,118,180**	**3,789,507**

Napomene na stranama od 11 do 73
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	Osnovni kapital	Ostali kapital	Rezerve	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspore-đeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**82,512,552**	**8,588**	**589,634**	**-**	**47,892,112**	**131,002,886**
Isplaćene dividende	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)
Prenos (sa)/na (Napomena 27)	17,487,448	-	-	-	(17,487,448)	-
Otkupljene sopstvene akcije (Napomena 27)	-	-	-	(16,502,510)	(23,459,278)	(39,961,788)
Neto dobitak za 2012. godinu	-	-	-	-	11,251,155	11,251,155
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**100,000,000**	**8,588**	**589,634**	**(16,502,510)**	**15,910,105**	**100,005,817**
Odobrene dividende (Napomena 31)	-	-	-	-	(7,571,846)	(7,571,846)
Neto dobitak za 2013. godinu	-	-	-	-	15,329,136	15,329,136
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**100,000,000**	**8,588**	**589,634**	**(16,502,510)**	**23,667,395**	**107,763,107**

Napomene na stranama od 11 do 73
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
U RSD hiljada

	2013.	2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	103,988,790	106,034,450
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	1,141,431	1,043,959
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(47,888,817)	(50,005,667)
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(14,582,613)	(14,778,240)
Plaćene kamate	(3,538,824)	(3,221,737)
Plaćen porez na dobitak	(1,562,150)	(1,424,758)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(9,066,311)	(9,653,529)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	**28,491,506**	**27,994,478**
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu povraćaja uloga u zavisna preduzeća	206,587	-
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	49,052	79,173
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	454,246	534,722
Primljene dividende	4,198,445	4,127,243
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	(13,259,836)	(12,207,837)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(332,226)	(791,135)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	**(8,683,732)**	**(8,257,834)**
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	-	30,933,537
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	(39,961,788)
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(22,874,377)	(290)
Isplaćene dividende	(5,499,967)	(11,137,101)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	**(28,374,344)**	**(20,165,642)**
Neto odlivi gotovine	(8,566,570)	(428,998)
Gotovina na početku obračunskog perioda	10,862,273	14,018,543
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine, neto	(283,316)	(2,727,272)
Gotovina na kraju obračunskog perioda (Napomena 25)	**2,012,387**	**10,862,273**

Napomene na stranama od 11 do 73
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

POJEDINAČNI STATISTIČKI ANEKS
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU

	2013.	2012.
Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	12	12
Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 4)	4	4
Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	4	4
Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju učešće u kapitalu	-	-
Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	9,073	9,061

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto
1. Nematerijalna ulaganja			
Stanje na početku godine	24,461,380	(18,068,340)	6,393,040
Povećanja (nabavke) u toku godine	2,458,502	-	2,458,502
Smanjenja u toku godine	(2,485,912)	-	(3,231,257)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	**24,433,970**	**(18,813,685)**	**5,620,285**
2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva			
Stanje na početku godine	224,905,370	(128,936,146)	95,969,224
Povećanja (nabavke) u toku godine	10,801,334	-	10,801,334
Smanjenja u toku godine	(12,173,410)	-	(15,819,951)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	**223,533,294**	**(132,582,687)**	**90,950,607**

III STRUKTURA ZALIHA

	2013.	2012.
Zalihe materijala	6,646,691	5,821,325
Nedovršena proizvodnja	-	-
Gotovi proizvodi	-	-
Roba	16,031	7,815
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	17,115
Dati avansi	376,274	403,935
Svega	**7,038,996**	**6,250,190**

POJEDINAČNI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

	2013.	2012.
Akcijski kapital	100,000,000	100,000,000
u tome: strani kapital	-	-
Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Ulozi ortačkog i komanditnog društva	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Državni kapital	-	-
Društveni kapital	-	-
Zadružni udeli	-	-
Ostali osnovni kapital	8,588	8,588
Svega	**100,008,588**	**100,008,588**

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

	2013.	2012.
Obične akcije		
Broj običnih akcija	1,000,000,000	1,000,000,000
Nominalna vrednost običnih akcija – ukupno	100,000,000	100,000,000
Prioritetne akcije		
Broj prioritetnih akcija	-	-
Nominalna vrednost prioritetnih akcija – ukupno	-	-
Svega – nominalna vrednost akcija	**100,000,000**	**100,000,000**

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

	2013.	2012.
Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine)	12,295,802	12,265,016
Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine)	8,280,484	6,875,202
Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	5,778	3,674
Porez na dodatu vrednost – prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	10,050,846	8,507,395
Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	101,669,281	96,487,639
Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	7,552,616	7,235,896
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	1,016,400	1,109,038
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	2,021,868	1,780,918
Obaveze za dividende, učešća u dobitku i lična primanja poslodavca (potražni promet bez početnog stanja)	7,571,846	2,242,625
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	353,419	294,718
Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	17,376,632	16,365,495
Kontrolni zbir	**168,194,972**	**153,167,616**

POJEDINAČNI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2013. godinu
U RSD hiljada

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

	2013.	2012.
Troškovi goriva i energije	1,298,619	1,302,660
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	10,579,947	10,110,403
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,892,551	1,803,028
Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	507,120	468,652
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	19,369	8,034
Ostali lični rashodi i naknade	554,592	571,187
Troškovi proizvodnih usluga	28,845,904	27,723,536
Troškovi zakupnina	4,784,628	4,751,679
Troškovi zakupnina zemljišta	-	-
Troškovi istraživanja i razvoja	1,696	22,853
Troškovi amortizacije	16,395,868	16,802,202
Troškovi premija osiguranja	620,598	572,731
Troškovi platnog prometa	311,780	474,164
Troškovi članarina	76,788	69,732
Troškovi poreza	1,082,842	1,238,347
Troškovi doprinosa	-	-
Rashodi kamata	3,029,526	4,253,792
Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	3,029,526	4,253,792
Rashodi kamata po kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,232,542	3,492,376
Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	147,679	172,793
Kontrolni zbir	**75,411,575**	**78,091,961**

VIII DRUGI PRIHODI

	2013.	2012.
Prihodi od prodaje robe	14,612	4,588
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	-	-
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	457,474	408,396
Prihodi od zakupnina na zemljište	-	-
Prihodi od članarina	-	-
Prihodi od kamata	994,520	1,063,524
Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	452,061	510,126
Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	4,198,445	4,127,243
Kontrolni zbir	**6,117,112**	**6,113,877**

POJEDINAČNI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2012. godinu
U RSD hiljada

IX OSTALI PODACI

	2013.	2012.
Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	-	-
Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	1,031,702	826,153
Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	-
Državna dodeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	-	-
Ostala državna dodeljivanja	-	-
Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizičkih lica	-	-
Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	-	-
Kontrolni zbir	**1,031,702**	**826,153**

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

	2013.	2012.
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

	2013.	2012.
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je dana 23. maja 1997. godine osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Preduzeće" ili "Telekom Srbija") i tom prilikom predalo Preduzeću sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze, a dana 29. maja 1997. godine Preduzeće je registrovano.

Preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36 od 27. maja 2011. godine i br. 99 od 27. decembra 2011. godine), Skupština akcionara Preduzeća je u toku 2012. godine donela Statut "Telekom Srbija" a.d. kojim su definisani organi Preduzeća: Skupština, Nadzorni odbor i Izvršni odbor.

Osnovna delatnost Preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja, fiksne telefonske usluge, tranzitiranje saobraćaja, prenos podataka, zakup linija i vodova, broadband usluge, dodatne usluge u oblasti mobilne i fiksne telefonije, internet i multimedijalne usluge.

Preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture, izdaje telefonske imenike i pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Od 2006. godine, Preduzeće poseduje Licencu za mobilnu telekomunikacionu mrežu (GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000). U 2007. godini, Preduzeće je obnovilo Licencu za fiksnu telekomunikacionu mrežu. Od 2009. godine, Preduzeće poseduje i licencu za fiksni bežični pristup (CDMA).

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44 od 30. juna 2010. godine), Republička agencija za elektronske komunikacije ("RATEL" ili "Agencija") je utvrdila devet tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji.

Različite obaveze su nametnute operatoru u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Između ostalih, operatoru sa značajnom tržišnom snagom se nalažu sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorsko postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, kontrola tarifa i sl.

U 2011. godini, Preduzeće je proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine imalo 9,088 zaposlenih (31. decembar 2012. godine: 9,042 zaposlena).

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Preduzeće na je dan 31. decembra 2013. i 2012. godine imalo učešće u kapitalu sledećih zavisnih pravnih lica (Napomena 21):

- "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (100% kapitala);
- "TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija (100% kapitala); i
- "HD-WIN" d.o.o., Beograd, Republika Srbija (51% kapitala).

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica se vrednuje po istorijskom trošku.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji za 2013. godinu su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011) i Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji, koja propisuje Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja. Preduzeće, takođe, sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje.

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora Preduzeća dana xx. februara 2014. godine.

Preduzeće je u sastavljanju priloženih godišnjih pojedinačnih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u okviru Napomene 5.4.

Preduzeće vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir"), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS"), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI") i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007 , 119/2008, 2/2010, 101/2012 i 118/2012), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

3. FUNKCIONALNA I IZVEŠTAJNA VALUTA

Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Preduzeća. Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Preduzeća iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije zahteva od rukovodstva Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a korekcije se priznaju za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku narednog izveštajnog perioda.

Opis procene	Napomena	Obelodanjene informacije
Prihodi	5.4.1, 7.	Alokacija prihoda po fer vrednosti pojedinačnih komponenti, u okviru paketa usluga
Korisni vek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	5.4.11.	Pretpostavke određivanja korisnog veka trajanja i obračun amortizacije
Ispravka vrednosti zaliha sa sporim obrtom	5.4.12, 23.	Metodologija određivanja neto prodajne vrednosti zaliha
Obezvređenje kredita i potraživanja	5.4.13.1, 22, 24.	Metodologija određivanja nadoknadivog iznosa
Obezvređenje nefinansijske imovine	5.4.15 (a), 19.	Ključne pretpostavke za određivanje nadoknadivog iznosa
Rezervisanja za sudske sporove	5.4.17, 31.	Pretpostavke za procenu rezervisanja za sudske sporove
Rezervisanja za primanja zaposlenih	5.4.18, 31.	Diskotna stopa, rast zarada, prosečno očekivano trajanje života
Porez na dobitak	5.4.19, 17.	Pretpostavke za obračun odloženih poreskih sredstava, transferne cene
Obezvređenje učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.4.24, 21.	Metodologija određivanja nadoknadivog iznosa

U situacijama gde nije moguća primena odgovarajućih standarda ili njihove interpretacije, rukovodstvo Preduzeća vrši procenu i primenjuje računodstvene politike koje će rezultovati relevantnim i pouzdanim informacijama u finansijskim izveštajima tako da:

- Verodostojno predstavljaju finansijski položaj, uspeh poslovanja i tokove gotovine Preduzeća,
- Odražavaju ekonomsku suštinu transakcija,
- Su neutralni,
- Su istiniti,
- Su potpuni u svim materijlanim aspektima.

Promene u procenama

U toku 2013. godine Preduzeće je izmenilo računovodstveni tretman ADSL modema tako da se kapitalizuju kao oprema umesto da se prikazuju kao zalihe. Izmena tretmana je uslovljena činjenicom da je njihov korisni vek upotrebe duži od jedne godine, kao i da Preduzeće zadržava kontrolu nad sredstvom. Promena računovodstvenog tretmana posledica je iskustva u industriji i ista se primenjuje prospektivno.

5. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

5.1. OSNOVE ODMERAVANJA

Pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom) koji podrazumeva da će Preduzeće nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

5.2. IZMENE POSTOJEĆIH I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA

(a) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013.

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Preduzeća, niti efekat na priložene pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća:

Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Ostali ukupan rezultat

Usvojene izmene MRS 1 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Preduzeća.

Revidirani MRS 19 "Naknade zaposlenima"

Usvojene izmene MRS 19 nemaju nikakav efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Preduzeća.

MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izveštaji"

Usvojene izmene MSFI 10 nemaju nikakav efekat na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća.

MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti"

MSFI 13 je ustanovio jedinstven okvir za odmeravanje fer vrednosti, kao i za obelodanjivanje odmeravanja fer vrednosti, gde je takvo odmeravanje zahtevano ili dozvoljeno u skladu sa ostalim MSFI. Posebno, standardom je objedinjena definicija fer vrednosti kao cena po kojoj se na datum odmeravanja odigrava redovna transakcija prodaje sredstva ili prenosa obaveze između učesnika na tržištu.

Takođe su zamenjeni i prošireni zahtevi za obelodanjivanjem vezano za odmeravanje fer vrednosti u drugim MSFI, uključujući i MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja".

U skladu sa prelaznim odredbama MSFI 13, Preduzeće primenjuje nove smernice za odmeravanje do datuma finansijskih izveštaja. Uprkos tome, ova izmena nema značajan efekat na odmeravanja sredstava i obaveza Preduzeća.

Unapređenje standarda - ciklus 2009-2011 obuhvata izmene sledećih standarda:

- MSFI 1 – Ponovna primena MSFI 1;
- MSFI 1 – Troškovi pozajmljivanja;
- MRS 1 – Pojašnjenje zahteva za uporednim informacijama;
- MRS 16 – Klasifikacija uslužne opreme;
- MRS 32 – Poreski efekti raspodele vlasnicima instrumenata kapitala; i
- MRS 34 – Periodično finansijsko izveštavanje i informacije o segmentima za ukupna sredstva i obaveze.

Usvojene izmene navedenih standarda nemaju efekat na prikazana sredstva, obaveze i rezultat Preduzeća.

5.2. IZMENE POSTOJEĆIH I NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (Nastavak)

(b) Novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Brojni novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda su objavljeni, ali nisu na snazi za godišnje periode koji počinju posle 1. januara 2014. godine i nisu primenjeni prilikom sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja. U nastavku su navedeni oni koji mogu biti od značaja za Preduzeće. Preduzeće ne planira da ranije usvoji navedene standarde.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (2010.), Finansijski instrumenti (2009.)

MSFI 9 (2009.) uvodi nove zahteve u vezi klasifikacije i odmeravanja finansijskih sredstava. Prema MSFI 9 (2009.), finansijska sredstva se klasifikuju i vrednuju polazeći od poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvima i karakteristika njihovog ugovorenog novčanog toka. MSFI 9 (2010.) uvodi dodatne izmene za finansijske obaveze. U toku je projekat Odbora za međunarodne računovodstvene standarde na pripremi ograničenog broja izmena zahteva MSFI 9 u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem i dodavanju novih zahteva koji se odnose na obezvređenje finansijskih sredstava i hedžing računovodstvo.

MSFI 9 (2010.) i (2009.) stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2015. godine, a njihova ranija primena je dozvoljena. Preduzeće trenutno procenjuje njihov uticaj na sredstva i obaveze Preduzeća i namerava da ih usvoji kada stupe na snagu.

Izmene MRS 36 "Obezvređenje imovine" (Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa nefinansijske imovine)

Izmene MRS 36 pojašnjavaju da se nadoknadivi iznos treba obelodaniti za svako sredstvo (uključujući i goodwill) ili jedinicu koja generiše gotovinu za koje je gubitak usled obezvređanja priznat ili ukinut tokom perioda.

Ove izmene stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2014. godine, a njihova ranija primena je dozvoljena. Preduzeće trenutno procenjuje njihov uticaj na obim obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima i namerava da ih usvoji kada stupe na snagu.

5.3. UPOREDNI PODACI

Uporedne podatke predstavljaju revidirani pojedinačni finansijski izveštaji za 2012. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za 2012. godinu, izuzev izmena u računovodstvenom tretmanu ADSL modema.

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji uključuju sredstva, obaveze, rezultate poslovanja, promene na kapitalu i tokove gotovine Preduzeća kao odvojenog entiteta, bez uključivanja zavisnih preduzeća.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su i obimu u kome su ugovorene usluge realizovane.

5.4.1.1. Prihodi od fiksne telefonije

(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja

Prihodi od dolaznog i odlaznog telefonskog saobraćaja se priznaju u momentu realizacije usluga.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju proporcionalno njihovom korišćenju. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao unapred naplaćeni prihod.

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Pretplata se priznaje kao prihod proporcionalno u periodu pružanja usluge i evidentira se kao unapred naplaćeni prihod.

(c) Prihodi od priključaka i instalacionih usluga

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključenje novih pretplatnika i troškova instalacije. Navedene kategorije se mogu identifikovati kao odvojene komponente i prihodi po ovom osnovu se priznaju u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta – vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i druge. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena. Prihodi od iznajmljivanja telefonskih kapaciteta i linija se evidentiraju proporcionalno tokom perioda trajanja ugovora o zakupu.

Prihodi od prodaje opreme se priznaju kada su značajni rizici i koristi po osnovu vlasništva nad opremom preneti na kupca.

5.4.1.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se uglavnom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prihode od prodaje mobilnih telefona i drugih usluga.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje kada je usluga pružena, i to u meri u kojoj je usluga iskorišćena. Unapred plaćeni iznosi se razgraničavaju do momenta korišćenja ili isteka važenja usluge.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.1. Prihodi od prodaje (Nastavak)

5.4.1.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)

Za pojedine usluge u oblasti mobilne telefonije, ugovori sa više elemenata tipično uključuju prodaju aparata, naknadu za aktiviranje i ugovor o telefonskoj usluzi. Generalno, Preduzeće je utvrdilo da se takvi ugovori dele na zasebne „računovodstvene jedinice“ na osnovu utvrđenih odvojenih vrednosti za kupca za svaki pojedinačni element. Ukupan fiksni ili utvrdiv iznos ugovora se raspodeljuje za pojedinačnu računovodstvenu jedinicu na osnovu relativne fer vrednosti.

5.4.1.4. Kombinovani paketi usluga

Preduzeće pruža i kombinovane pakete usluga koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

5.4.1.5. Troškovi akvizicije korisnika, troškovi reklame i povezani troškovi

Troškovi akvizicije korisnika, osim troškova loyalty programa (Napomena 5.4.4.), se priznaju u periodu u kome su nastali. Troškovi reklame, promocije, sponzorstva kao i brendiranje se takođe evidentiraju u periodu u kome se nastali.

5.4.2. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja

5.4.2.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnog dolaznog, odnosno odlaznog saobraćaja ostvarenog sa zemljama sa kojima je Preduzeće uspostavilo direktan obračun međunarodnog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Preduzeće pruža usluge tranzitiranja dolaznog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.2.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming-a

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima Preduzeće ima zaključen Međunarodni roaming sporazum, evidentiraju se kada je usluga izvršena, i to u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima odnosno koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema usaglašenim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjenje rashoda po osnovu roaming-a, i obrnuto.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.3. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

Prihodi od interkonekcije, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksnu/mobilnu mrežu Preduzeća, uključuju i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnoj mreži, prihode od tranzitiranja dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mrežu Preduzeća, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksne/mobilne mreže Preduzeća ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksne/mobilne mreže, kao i rashode po osnovu tranzitiranja dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreže Preduzeća terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

5.4.4. Loyalty program

Loyalty program se sastoji u odobravanju budućih pogodnosti za kupce (kao što su minuti razgovora ili popusti na aparate) na osnovu korišćenja usluga ili kupovine aparata u dosadašnjem periodu.

5.4.5. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u bilansu uspeha u stvarno nastalom iznosu (Napomena 12).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, mesnih mreža, računarske opreme i softvera.

5.4.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva, za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu ili prodaju, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, pozitivnih kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i negativnih kursnih razlika i ostale finansijske rashode.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.7. Finansijski prihodi/rashodi (Nastavak)

Pozitivni i negativni efekti po osnovu preračuna sredstava i obaveza u stranoj valuti prikazuju se po neto principu kao finansijski prihodi ili finansijski rashodi.

Prihodi i rashodi kamata se priznaju po metodu efektivne kamatne stope. Prihod od dividendi se priznaje u bilansu uspeha u momentu kada je utvrđeno pravo Preduzeća da primi dividendu.

5.4.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 38).

Nefinansijska imovina u stranim sredstvima plaćanja koja se vrednuje po istorijskom trošku se ne preračunava na važeći kurs na dan izveštavanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike priznaju se u bilansu uspeha kao finansijski prihodi (Napomena 13) odnosno finansijski rashodi (Napomena 14).

5.4.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava u sopstvenoj režiji je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom, postrojenjem ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Preduzeće i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Dodatno, naknadno ulaganje se kapitalizuje ako i samo ako doprinosi povećanju kapaciteta sredstva i unapređenju kvaliteta pružanja usluga, ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa ulaganjem priticati u Preduzeće. Troškovi redovnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 5.4.5.).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, priznaju se u korist ili na teret bilansa uspeha, u okviru ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.10. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu. Izdaci po osnovu razvoja se kapitalizuju ako se izdaci mogu pouzdano izmeriti, ako je proizvod ili proces tehnički i komercijalno izvodljiv, ako su buduće ekonomske koristi verovatne i ako Preduzeće namerava i ima dovoljno resursa da završi razvoj, odnosno da koristi ili proda sredstvo. U suprotnom se priznaju u bilansu uspeha u mometnu nastanka. Nakon početnog priznavanja, izdaci po osnovu razvoja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

5.4.11. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih i/ili industrijskih faktora.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na procenjenom korisnom veku upotrebe sredstava, predloženih od strane rukovodstva Preduzeća i odobrenih od strane Izvršnog odbora Preduzeća.

Nadležne službe Preduzeća preispituju korisni vek upotrebe sredstava i rezidualne vrednosti najmanje na kraju svake poslovne godine, te se stope amortizacije usklađuju kada je to potrebno.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina, postrojenja i opreme za oba izveštajna perioda date su u sledećem pregledu:

Pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, atenski stubovi	1.5% – 10%
Telekomunikaciona oprema	2.5% – 50%
Ostala oprema	6.67% – 50%
Ulaganja na tuđim nekretninama i opremi	5.55% – 50%

Primenjene stope amortizacije nematerijalnih ulaganja za oba izveštajna perioda su sledeće:

Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licence za softvere	20% – 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% – 33.33%

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Zemljište ne podleže amortizaciji.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.12. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavnu vrednost zaliha predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećana za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja po odbitku troškova prodaje.

Preduzeće vrši ispravku vrednosti zaliha sa sporim obrtom ili zastarelih zaliha na osnovu koeficijenta obrta zaliha i najbolje procene rukovodstva u pogledu njihovog planiranog budućeg korišćenja.

5.4.13. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha).

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Preduzeća od momenta kada je Preduzeće ugovornim odredbama vezano za instrument.

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena.

Nederivatna finansijska sredstva Preduzeća čine gotovinski ekvivalenti i gotovina i krediti i potraživanja.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ili prenosa ugovornog prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Preduzeće izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Krediti i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Uključuju se u obrtna sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, u kom slučaju se klasifikuju kao stalna sredstva.

Preduzeće prilikom inicijalnog priznavanja nije klasifikovalo nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koja se drže do dospeća ili koja su raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Ostali dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)

(a) Ostali dugoročni finansijski plasmani (Nastavak)

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem tržišne kamatne stope, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Preduzeće vrši procenu nadoknadivog iznosa plasmana, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti evidentira se u bilansu uspeha u okviru finansijskih rashoda.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći efektivnu kamatnu stopu.

(b) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fer vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja, a naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Preduzeće neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 16). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih prihoda (Napomena 15).

(c) Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

Vrednovanje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.1. Nederivatna finansijska sredstva (Nastavak)

(c) Gotovinski ekvivalenti i gotovina (Nastavak)

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos koji bi bio primljen za prodaju sredstva ili plaćen za izmirenje obaveze u regularnoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Preduzeće koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze

Nederivatne finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Preduzeća čine primljeni krediti od banaka i dobavljača i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Preduzeće ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima, ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu efektivne kamatne stope. Krediti od dobavljača se odnose na robne kredite odobrene Preduzeću uglavnom za nabavku opreme.

Obaveza je kratkoročna ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Preduzeća, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.13. Finansijski instrumenti (Nastavak)

5.4.13.2. Nederivatne finansijske obaveze (Nastavak)

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

5.4.13.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

5.4.14. Kapital

Kapital Preduzeća se sastoji iz osnovnog kapitala, ostalog kapitala, rezervi, otkupljenih sopstvenih akcija i neraspoređenog dobitka.

5.4.15. Umanjenje vrednosti

Na dan izveštavanja se procenjuju nefinansijska i finansijska imovina kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni dokazi da je neko sredstvo obezvređeno.

(a) Nefinansijska imovina

U skladu sa važećom računovodstvenom politikom, na dan izveštavanja rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana nefinansijska sredstva, kako bi utvrdilo da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno. Ukoliko postoje takve indikacije, procenjuje se nadoknadiv iznos tog sredstva.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine”.

Uzimajući u obzir prirodu sredstava kao i prirodu poslovanja Preduzeća, većina pojedinačnih sredstava ne generiše tokove gotovine nezavisno od drugih sredstava. Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinačnog sredstva, Preduzeće indentifikuje jedinicu koja generiše gotovinu („JGG“) kojoj dato sredstvo pripada.

Nadoknadivi iznos sredstva se utvrđuje kao vrednost u upotrebi uzimajući u obzir buduće očekivane ekonomske koristi od upotrebe sredstva i eventualnog otuđenja. Nadoknadivi iznos je određen metodom diskontovanog novčanog toka na osnovu procene rukovodstva Preduzeća o očekivanim ekonomskim prilikama tokom preostalog korisnog veka upotrebe sredstva i očekivanim načinom korišćenja tog sredstva.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.15. Umanjenje vrednosti (Nastavak)

(a) Nefinansijska imovina (Nastavak)

U odnosu na ostalu nefinansijsku imovinu, za gubitke usled obezvređenja priznate u ranijim periodima na svaki izveštajni datum se procenjuje da li postoje indikacije da su gubici smanjeni, i da li uopšte i postoje. Ukidanje prethodno priznatih gubitaka usled obezvređenja je moguće ukoliko su se promenile pretpostavke za procenu nadoknadivog iznosa konkretnog sredstva. Gubici po osnovu obezvređenja ukidaju se samo u slučaju da knjigovodstvena vrednost sredstva ne prevazilazi vrednost koja bi bila obračunata, posle umanjenja za amortizaciju, da nikakvo obezvređenje nije bilo prvobitno priznato.

(b) Nederivatna finansijska sredstva

Preduzeće razmatra da li postoje indikacije obezvređenja za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i na nivou pojedinačnog sredstva i na grupnom nivou. Grupna procena se vrši grupisanjem sredstava sa sličnim karakteristikama u pogledu rizika.

Gubitak usled obezvređenja se obračunava kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi tog sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha kao ispravka vrednosti usled obezvređenja. Ako Preduzeće smatra da ne postoje realni izgledi za ukidanje gubitka usled obezvređenja, vrši se otpisivanje. Ukoliko se gubitak usled obezvređenja naknadno smanji, smanjenje se može dovesti u vezu sa događajem koji je nastupio nakon priznavanja obezvređenja, iznos prvobitno priznatog gubitka usled obezvređenja se ukida u korist bilansa uspeha.

5.4.16. Sredstva primljena bez naknade

Sredstva primljena bez naknade, odnosno poklonjena sredstva (npr. telekomunikaciona oprema, lokalne mreže i prateća oprema) priznaju se kao odloženi prihod po fer (tržišnoj) vrednosti. Poklonjena sredstva se priznaju u bilansu uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda tokom korisnog veka upotrebe sredstva.

5.4.17. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 28).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje (Napomena 36), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Preduzeće ne priznaje potencijalna sredstva u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Preduzeće je obavezno da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Preduzeće ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Preduzeće nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu penzionog fonda Republike Srbije.

Porez i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

Dana 30. aprila 2013. godine, Generalni direktor Preduzeća i ovlašćeni predstavnici reprezentativnih sindikata su potpisali Sporazum o produženju važenja Kolektivnog ugovora "Telekom Srbija" a.d. do 31. maja 2014. godine.

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, koje pri tom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u Preduzeću u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Preduzeće je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri prosečne mesečne zarade.

Broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Preduzeću ili JP PTT-u (osim za 10 godina, kada je merodavan staž isključivo u Preduzeću), što je prikazano u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada
10	1/2
20	1
30	2
35	3

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o ostalim dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća

Upravni odbor Preduzeća je u toku 2011. godine doneo Poslovnu politiku stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Preduzeća.

Izvršni odbor Preduzeća je dana 16. novembra 2012. godine doneo Odluku kojom se utvrđuju uslovi za ostvarivanje prava na novčanu naknadu – otpremninu za zaposlene koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme i koji boluju od teže bolesti koja trajno ugrožava radnu sposobnost. Otpremnina je obračunata u iznosu koji se utvrđuje na način i u skladu sa kriterijumima za obračun jednokratne isplate prema Poslovnoj politici stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz 2011. godine.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkaže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Predviđeni iznos naknade zaposlenima se utvrđuje kao proizvod broja godina do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine bruto zarade, a maksimalno u visini od 20 do 55 mesečnih bruto zarada, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Kategorija	Broj godina do ispunjenja uslova za penziju	Broj maksimalnih bruto zarada
I	ispunjen uslov	20
II	< 1	25
	1 – 2	30
	2 – 3	35
	3 – 4	40
	4 – 8	45
III	> 8	55

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate ne može biti veći od EUR 25,000.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Preduzeća.

(d) Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu priznaju se u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.18. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća u skladu sa Odlukom nadležnog statutarnog organa Preduzeća ili drugom odlukom rukovodstva Preduzeća. Preduzeće priznaje očekivane troškove po osnovu doprinosa zaposlenih poslovnom rezultatu Preduzeća samo ukoliko postoji zakonska obaveza za isplatu takvih sredstva shodno ostvarenim poslovnim rezultatima i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Ova sredstva mogu sadržati fiksnu i varijabilnu komponentu.

Dana 30. aprila 2013. godine, potpisan je Kolektivni ugovor o izmeni i dopuni Kolektivnog ugovora "Telekom Srbija" a.d., kojim je utvrđeno pravo zaposlenih na isplatu sredstava shodno ostvarenim poslovnim rezultatima Preduzeća i uslovi ostvarivanja ovog prava.

5.4.19. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013) i podzakonskim aktima. U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) počev od januara 2013. godine primenjuje se uvećana stopa poreza na dobitak od 15% (umesto dotadašnje stope od 10%).

Porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, priznavao je pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 33% obračunatog poreza (odnosno 50% u skladu sa prethodno važećim Zakonom o porezu na dobit pravnih lica) u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita mogao se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije, sva preduzeća su dužna da podnesu studiju o transfernim cenama sa svojim poreskim izveštajem do 30. juna u narednoj godini za prethodnu godinu. Prema tome, studija o transfernim cenama za 2013. tek treba da se sačini, pri čemu rukovodstvo koristi pretpostavke zasnovane na svojim najboljim procenama.

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. glasnik RS", br. 108/2013), ukinuto je pravo na ovu vrstu poreskog kredita od 1. januara 2014. godine. Poreski kredit će biti formiran zaključno sa 2013. godinom, ali ne i u narednim godinama. Takođe, obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan ovim Zakonom.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.19. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobitak (Nastavak)

Tekući porez (Nastavak)

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitka utvrđenog u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina za gubitke ostvarene pre 2002. i posle 2010. godine, i ne duže od deset godina za gubitke ostvarene od 2003. do 2009. godine.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobitak se obračunava za privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan izveštavanja su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanog budućeg oporezivog dobitka dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak izveštajnog perioda.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 12).

5.4.20. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se u bilansu uspeha perioda na koji se odnose proporcionalno tokom trajanja ugovora o zakupu.

Troškovi zakupa se najvećim delom odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret bilansa uspeha u momentu njihovog nastanka u skladu sa odgovarajućim ugovorima o zakupu.

5.4. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

5.4.21. Zarada po akciji

Preduzeće izračunava i obelodanjuje osnovnu i umanjenu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 27).

5.4.22. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima Preduzeća evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

5.4.23. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko Preduzeće ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica, ima učešće u kapitalu tih pravnih lica po osnovu koga ostvaruje značajan uticaj, ili ima zajedničku kontrolu nad drugim pravnim licima, kao što je definisano u MRS 24 “Obelodanjivanje povezanih strana”.

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima se posebno obelodanjuju (Napomena 34).

5.4.24. Ulaganje u zavisna preduzeća

Ulaganja u zavisna preduzeća se vrednuje po istorijskom trošku u skladu sa MRS 27 “Pojedinačni finansijski izveštaji” umanjeni za evenutalne gubitke po osnovu obezvređenja. U skadu sa MRS 36 “Obezvređenje imovine” vrši se testiranje ulaganja u zavisna preduzeća na potencijalno obezvređenje.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Preduzeća, usvojenim od strane nadležnog organa upravljanja Preduzećem. U 2013. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima i iste se redovno preispituju kako bi se uskladile sa izmenama tržišnih uslova i poslovanja Preduzeća.

Politika upravljanja rizicima u Preduzeću je usmerena na identifikaciju i analiziranje rizika poslovanja Preduzeća u cilju određivanja limita i kontrola rizika, kao i njihovog praćenja. Statutarni organi Preduzeća su osnovani da nadgledaju način na koji rukovodstvo nadzire rizike sa kojima se Preduzeće suočava.

6.1. Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvata rizik promene tržišnih cena – deviznih kurseva, kamatnih stopa i cene kapitala – što može negativno uticati na prihod Preduzeća ili na vrednost finansijskih instrumenata koje poseduje. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa.

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta, pre svega evra.

Rukovodstvo Preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu primenjujući hedžing transakcije, gde je to moguće. Ovo ne uključuje finansijske derivate i u skladu sa tim računovodstvo hedžinga se ne primenjuje u ovim okolnostima.

Devizni kursevi su obelodanjeni u Napomeni 38.

Izloženost riziku od promene kursa stranih valuta na dan 31. decembar 2013. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	EUR	USD	SDR	RSD	Ukupno
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	970,331	110,131	-	931,925	2,012,387
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1,440,793	-	-	791,734	2,232,527
Potraživanja od kupaca	2,112,450	74	215,079	9,968,889	12,296,492
Ostala potraživanja	159,032	503	698	682,765	842,998
Ukupno	**4,682,606**	**110,708**	**215,777**	**12,375,313**	**17,384,404**
Dugoročni krediti	(53,339,490)	(373,742)	-	(1,421)	(53,714,653)
Obaveze prema dobavljačima	(1,086,510)	(19,382)	(182,788)	(7,103,891)	(8,392,571)
Ostale obaveze	(24,481)	(3,429)	(1,193)	(2,574,464)	(2,603,567)
Ukupno	**(54,450,481)**	**(396,553)**	**(183,981)**	**(9,679,776)**	**(64,710,791)**
Neto efekat	**(49,767,875)**	**(285,845)**	**31,796**	**2,695,537**	**(47,326,387)**

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta (Nastavak)

Izloženost riziku od promene kursa stranih valuta na dan 31. decembar 2012. godine, prikazana je u sledećoj tabeli:

	EUR	USD	SDR	RSD	Ukupno
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	8,503,046	86,046	-	2,273,181	10,862,273
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1,085,664	-	-	916,787	2,002,451
Potraživanja od kupaca	2,061,306	13	192,068	10,012,117	12,265,504
Ostala potraživanja	135,464	507	719	349,486	486,176
Ukupno	**11,785,480**	**86,566**	**192,787**	**13,551,571**	**25,616,404**
Dugoročni krediti	(76,587,431)	-	-	(1,599)	(76,589,030)
Obaveze prema dobavljačima	(1,018,928)	(19,630)	(195,192)	(5,650,025)	(6,883,775)
Ostale obaveze	(113,362)	(3,536)	(1,227)	(732,019)	(850,144)
Ukupno	**(77,719,721)**	**(23,166)**	**(196,419)**	**(6,383,643)**	**(84,322,949)**
Neto efekat	**(65,934,241)**	**63,400**	**(3,632)**	**7,167,928**	**(58,706,545)**

Analiza osetljivosti

Razumno moguće slabljenje vrednosti dinara od 5% u odnosu na EUR, USD i SDR, bi dovelo do sledećih efekata na rezultat Preduzeća, pod pretpostavkom da ostale promenljive, naročito kamatne stope, ostaju nepromenjene:

	2013.	2012.
EUR	(2,488,394)	(3,296,712)
USD	(14,292)	3,170
SDR	1,590	(182)
Ukupno	**(2,501,096)**	**(3,293,724)**

S druge strane, na dan 31. decembra jačanje vrednosti dinara za 5% u odnosu na navedene valute bi na bilans uspeha imalo suprotan efekat, u istim iznosima. Navedena kretanja bi imala isti uticaj i na kapital.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Rizik Preduzeća od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka i dobavljača po promenljivim kamatnim stopama. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Preduzeće kamatnom riziku tokova gotovine.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, obaveze po kreditima Preduzeća su uglavnom izražene u stranoj valuti (EUR) i sa varijabilnim kamatnim stopama, koje su vezane za Euribor.

Bruto kamatna stopa na kredite odobrene od dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje, dok se za ugovore u domaćoj valuti usklađivanje cena vrši na bazi rasta potrošačkih cena iznad 5% samo tokom grejs perioda.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Preduzeće još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

Kamatonosni finansijski instrumenti Preduzeća su prikazani u sledećoj tabeli:

	31.12.2013.	31.12.2012.
Finansijska sredstva		
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2,343,949	11,155,223
Ukupno	**2,343,949**	**11,155,223**
Finansijske obaveze		
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	(56,505,094)	(82,683,621)
Ukupno	**(56,505,094)**	**(82,683,621)**

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima u stranoj valuti (od banaka i dobavljača) na dan 31. decembra 2013. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobitak za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bio bi manji/veći za RSD 45,367 hiljada (2012. godina: RSD 65,115 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

Da je kamata na kredite od dobavljača i banaka u zemlji na dan 31. decembra 2013. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobitak za 2013. godinu nakon oporezivanja i kapital na dan 31. decembra 2013. godine bio bi manji/veći za RSD 45,441 hiljadu (2012. godina: RSD 52,491 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

(c) Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Ulaganjima Preduzeća u kapital zavisnih pravnih lica se ne trguje javno na aktivnom tržištu hartija od vrednosti.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.1. Tržišni rizik (Nastavak)

(c) Rizik od promene cena (Nastavak)

S druge strane, Preduzeće je izloženo riziku od promene cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije, što Preduzeće nastoji da nadomesti uvođenjem raznovrsnih usluga.

Pored toga, Republička agencija za elektronske komunikacije je nametnula, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je Preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom (Napomena 1.).

6.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Preduzeće neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću. Pristup Preduzeća upravljanju rizikom likvidnosti ima za cilj da se uvek obezbedi, u meri u kojoj je to moguće, adekvatna likvidnost za izmirenje obaveza po njihovom dospeću, kako pod uobičajenim tako i pod vanrednim okolnostima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizika od narušavanja reputacije Preduzeća.

Uprkos činjenici da je Preduzeće izvršilo reprogram dugoročnog kredita, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od obrtne imovine u iznosu od RSD 9,099,358 hiljada. Ipak, rukovodstvo smatra da će Preduzeće biti u mogućnosti da ispuni sve ugovorene obaveze iz priliva koji budu ostvareni iz poslovnih aktivnosti u prvom kvartalu 2014. godine.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Preduzeće je usvojilo finansijske politike kojima je definisan maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova i opreme, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke. Preduzeće takođe prati priliv novčanih sredstava po osnovu realizacije potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, kao odliv novčanih sredstava po osnovu obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza.

Ročnost dospeća nederivatnih finansijskih obaveza Preduzeća na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je u sledećem pregledu.

	Knjigovodstvena vrednost	Do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2013. godine							
Dugoročni krediti	53,714,653	10,103,880	21,869,938	18,050,996	6,315,411	168,253	56,508,478
Obaveze prema dobavljačima	8,392,571	8,392,571	-	-	-	-	8,392,571
Ostale obaveze	2,603,567	2,603,567	-	-	-	-	2,603,567
Ukupno	**64,710,791**	**21,100,018**	**21,869,938**	**18,050,996**	**6,315,411**	**168,253**	**67,504,616**
31. decembar 2012. godine							
Dugoročni krediti	76,589,030	10,644,097	22,875,497	29,878,822	19,254,026	34,711	82,687,153
Obaveze prema dobavljačima	6,883,775	6,883,775	-	-	-	-	6,883,775
Ostale obaveze	850,144	850,144	-	-	-	-	850,144
Ukupno	**84,322,949**	**18,378,016**	**22,875,497**	**29,878,822**	**19,254,026**	**34,711**	**90,421,072**

Finansijske obaveze nisu obezbeđene na dan 31. decembra 2013. godine.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka u Preduzeću ukoliko kupac ili izdavalac finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze i nastaje kod potraživanja od kupaca, gotovinskih ekvivalenata i gotovine, depozita u bankama i finansijskim institucijama, kao i kod kredita datih zaposlenima.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih sredstava predstavlja maksimum izloženosti kreditnom riziku.

Potraživanja od kupaca

Izloženost Preduzeća kreditnom riziku uglavnom zavisi od pojedinačnih karakteristika svakog kupca. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Preduzeća, kao što su procena rizičnosti klijenta, praćenje njegovog poslovanja i finansijskog položaja i upravljanje potraživanjima od kupaca i obezvređenim potraživanjima. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza korisnika usluga prema Preduzeću, istima se onemogućava dalje korišćenje usluga.

Pored toga, Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Pored onemogućavanja daljeg korišćenja usluga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga. Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama i starosna struktura potraživanja obelodanjeni su u Napomeni 24. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

Knjigovodstvena vrednost ostalih dugoročnih finansijskih plasmana predstavlja maksimalnu izloženost Preduzeća kreditnom riziku na dan izveštavanja.

Naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjenjem zarada za adekvatan iznos rata.

Deo ostalih dugoročnih plasmana je obezbeđen putem zaloge nad 100% kapitala dužnika (Napomena 22).

Garancije

Preduzeće izdaje finansijske garancije samo zavisnim preduzećima, i to u određenim slučajevima. Na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće je izdalo garancije bankama kao sredstvo obezbeđenja kredita odobrenih zavisnim preduzećima (Napomena 33(a)).

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Na dan 31. decembra 2013. godine, gotovinski ekvivalenti i gotovina iznose RSD 2,012,387 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 10,862,273 hiljade). Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja iskazana je kroz vrednost gotovinskih ekvivalenata i gotovine.

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

6.4. Upravljanje rizikom kapitala

Politika Preduzeća je da obezbedi dovoljan nivo kapitala kako bi se očuvalo poverenje investitora, kreditora i tržišta, kao i održi budući razvoj poslovanja.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo, odnosno korigovalo strukturu kapitala, Preduzeće može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Preduzeća je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, koeficijent zaduženosti Preduzeća bio je kao što sledi:

	2013.	2012.
Dugoročni krediti, ostale dugoročne obaveze i kratkoročne finansijske obaveze – ukupno	53,714,653	76,589,030
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina (Napomena 25)	(2,012,387)	(10,862,273)
Neto dugovanje*	**51,702,266**	**65,726,757**
Sopstveni kapital	107,763,107	100,005,817
Kapital – ukupno**	**159,465,373**	**165,732,574**
Koeficijent zaduženosti	**32.4%**	**39.7%**

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

Smanjenje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2013. godine uslovljeno je najvećim delom otplatom kreditnih obaveza.

6.5. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Preduzeće u bilansu stanja nema iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koja se vrednuju po fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (krediti dati zaposlenima i ostali dugoročni plasmani) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem efektivne kamatne stope.

7. PRIHODI OD PRODAJE

	2013.	2012.
Usluge javne fiksne telekomunikacione mreže:		
Domaće tržište:	*43,339,195*	*44,528,252*
Fiksna telefonija, Internet i Multimedija	42,119,975	43,234,186
Interkonekcija	1,219,220	1,294,066
Inostrano trište	*6,600,689*	*6,908,272*
	49,939,884	**51,436,524**
Usluge mobilne telefonije:		
Domaće tržište:	*33,214,415*	*34,059,967*
Prepaid	8,893,747	11,448,088
Postpaid	17,717,835	16,244,095
Interkonekcija	6,602,833	6,367,784
Inostrano trište	*2,789,438*	*2,557,257*
	36,003,853	**36,617,224**
Ostalo	**14,612**	**4,588**
Ukupno	**85,958,349**	**88,058,336**

Prihodi od usluga javne fiksne telekomunikacione mreže obuhvataju prihode od fiksne telefonije, maloprodaje i veleprodaje interneta, multimedije i BOX paketa.

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013.	2012.
Sredstva primljena bez naknade:		
- nematerijalna ulaganja i oprema (Napomena 32(d))	445,567	403,016
- ostalo	11,907	5,380
	457,474	408,396
Zakupnine	138	118
Ostali prihodi	40,441	33,887
Ukupno	**498,053**	**442,401**

9. TROŠKOVI MATERIJALA

	2013.	2012.
Materijal	4,527,922	4,136,860
Troškovi goriva i energije	1,298,619	1,302,660
Troškovi SIM kartica	91,843	80,929
Troškovi rezervnih delova	174,700	143,872
Zalihe za pristup mobilnom internetu	82,417	40,552
Troškovi alata i inventara	12,880	20,120
Ostali troškovi	721,860	938,375
Ukupno	**6,910,241**	**6,663,368**

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2013.	2012.
Bruto zarade zaposlenih	10,255,445	9,635,484
Doprinosi na teret poslodavca	1,833,265	1,732,170
	12,088,710	**11,367,654**
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	382,904	503,596
Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Preduzeća	884	42,181
Ostali lični rashodi	1,081,081	1,047,873
Ukupno	**13,553,579**	**12,961,304**

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	2013.	2012.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja (Napomena 18)	1,615,326	1,741,263
- nekretnine i oprema (Napomena 19)	14,780,542	15,060,939
	16,395,868	**16,802,202**
Troškovi rezervisanja za:		
- dugoročna primanja zaposlenih	194,972	282,512
- sudske sporove	14,817	20,423
	290,789	**302,935**
Ukupno	**16,605,657**	**17,105,137**

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2013.	2012.
Troškovi operatora:		
Interkonekcija:		
- fiksna telefonija	3,171,852	3,391,301
- mobilna telefonija	5,511,338	4,623,290
Međunarodni obračun i zakup vodova	3,152,952	3,478,058
Polazni međunarodni saobraćaj iz mobilne mreže Telekom Srbija	683,374	858,407
Roaming	841,994	647,811
	13,361,510	**12,998,867**
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
Licenca za mobilnu telefoniju (a)	183,450	183,095
Licenca za fiksnu telefoniju (b)	31,022	21,900
Radio frekvencije i ostale naknade	297,319	282,934
	511,791	**487,929**
Troškovi zakupa	4,784,628	4,751,679
Troškovi održavanja	4,058,392	3,851,342
Naknade za emitovanje sadržaja	2,032,428	1,622,515
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	1,364,959	1,618,014
Transportni troškovi	992,208	970,059
Naknada za komisionu prodaju	601,916	391,928
Troškovi komunalnih usluga	297,396	315,748
Troškovi elektronske obrade podataka	97,470	94,989
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	743,206	620,466
Indirektni porezi	1,082,842	1,238,347
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja	926,995	935,366
Premije osiguranja	620,598	572,731
Takse	315,780	374,871
Troškovi platnog prometa	311,780	474,164
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	86,890	97,466
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	59,629	98,517
Troškovi reprezentacije	43,499	60,197
Ostali nematerijalni troškovi	581,397	462,455
Ukupno	**32,875,314**	**32,037,650**

(a) Naknada za licencu za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 183,450 hiljada (2012. godina: RSD 183,095 hiljada) odnosi se na licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom.

Naknada za licencu za mobilnu telefoniju se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93 od 8. decembra 2010. godine).

(b) Naknada za licencu za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 31,022 hiljade (2012. godina: RSD 21,900 hiljada) se odnosi na licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja usluga.

U skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija, naknada za licencu za fiksnu telefoniju se utvrđuje u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i dr).

13. FINANSIJSKI PRIHODI

	2013.	2012.
Prihodi od kamata	994,520	1,063,524
Prihodi od dividendi (Napomena 21)	4,198,445	4,127,243
Pozitivne kursne razlike	554,034	1,529,527
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	20,567	281,326
Ostali finansijski prihodi	396,551	142
Ukupno	**6,164,117**	**7,001,762**

14. FINANSIJSKI RASHODI

	2013.	2012.
Rashodi kamata:	*3,029,526*	*4,253,792*
- po kreditima	3,019,945	4,215,938
- zatezne kamate	9,581	37,854
Negativne kursne razlike	787,431	6,264,210
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	119,788	1,948,789
Ostali finansijski rashodi	190,484	-
Ukupno	**4,127,229**	**12,466,791**

15. OSTALI PRIHODI

	2013.	2012.
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti	1,438,724	1,356,411
Raskid korisničkih ugovora	513,765	492,422
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	176,301	127,262
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	35,650	44,604
Naknada šteta	29,737	29,713
Ostali prihodi	342,302	349,317
Ukupno	**2,536,479**	**2,399,729**

16. OSTALI RASHODI

	2013.	2012.
Ispravka vrednosti i otpis potraživanja	2,806,999	2,904,612
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	844,202	2,697,920
Ustupanje dobara bez naknade i donatorstvo	147,679	172,793
Ostali rashodi	108,114	369,180
Ukupno	**3,906,994**	**6,144,505**

Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa, potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za nemateri-jalna ulaganja	Avansi za nekretnine i opremu (Napomena 20)	Dati avansi za zalihe i usluge	Potraživanja (Napomena 24)	Kratkoročni finansijski plasmani	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**2,375**	**23,311**	**104,316**	**11,011,489**	**641**	**11,142,132**
Ispravka vrednosti u toku godine	-	11,196	67,482	2,825,934	-	2,904,612
Ukidanje ispravke vrednosti	(574)	(18,728)	(60,363)	(1,276,746)	-	(1,356,411)
Isknjiženje po popisu	-	(422)	(26,781)	(539,991)	-	(567,194)
Prenos (sa)/na ostale dugoročne plasmane	-	-	(30,265)	(178,883)	-	(209,148)
Prenos (sa)/na	-	-	(50)	50	-	-
Ostale promene	-	-	290	(30,640)	-	(30,350)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**1,801**	**15,357**	**54,629**	**11,811,213**	**641**	**11,883,641**
Ispravka vrednosti u toku godine	-	1,737	31,715	2,768,231	5,316	2,806,999
Ukidanje ispravke vrednosti	-	(9,707)	(48,429)	(1,379,926)	(662)	(1,438,724)
Isknjiženje po popisu	-	-	-	(584,847)	-	(584,847)
Ostale promene	-	-	(44)	(3,122)	2,055	(1,111)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**1,801**	**7,387**	**37,871**	**12,611,549**	**7,350**	**12,665,958**

17. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

	2013.	2012.
Tekući porez	1,799,882	392,579
Odloženi poreski rashodi/(prihodi)	87,124	(1,233,133)
Ukupno poreski rashod/(prihod)	**1,887,006**	**(840,554)**

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	2013.	2012.
Dobitak pre oporezivanja	**17,216,142**	**10,410,601**
Porez na dobitak po statutarnoj stopi od 15% (10%)	**2,582,421**	**1,041,060**
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	693,786	1,326,750
Efekat privremenih razlika	87,124	(1,233,133)
Nepriznati prihodi	61,515	104,237
Efekat promene stope poreza na dobitak	-	(856,541)
Umanjenje po osnovu poreza na dobitak i poreza po odbitku plaćenih od strane nerezidentne filijale	(436,392)	(415,174)
Iskorišćeni poreski kredit u tekućem periodu	(1,101,448)	(807,753)
Porez na dobitak	**1,887,006**	**(840,554)**
Efektivna poreska stopa	***10.96%***	**-**

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, zatim na obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade, i na razgraničene obaveze.

Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	**2,569,624**	**1,336,491**
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	(94,553)	1,190,404
Dugoročna primanja zaposlenih	3,148	39,813
Razgraničene obaveze	4,281	2,916
Stanje na dan 31. decembra	**2,482,500**	**2,569,624**

17. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva (Nastavak)

Odložena poreska sredstva iskazana u bilansu stanja se odnose na:

	2013.	2012.
Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja	2,374,644	2,469,197
Dugoročna primanja zaposlenih	96,922	93,774
Razgraničene obaveze	10,934	6,653
Stanje na dan 31. decembra	**2,482,500**	**2,569,624**

Nepriznata odložena poreska sredstva

Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata koji na dan 31. decembra 2013. godine iznose RSD 13,413,653 hiljade.

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Preduzeće nije bilo u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

Godina nastanka poreskog kredita	Godina isteka	2013.
2004.	2014.	1,806,071
2005.	2015.	1,499,664
2006.	2016.	934,100
2007.	2017.	1,459,161
2008.	2018.	1,467,094
2009.	2019.	931,747
2010.	2020.	2,211,744
2011.	2021.	823,195
2012.	2022.	1,203,484
2013.	2023.	1,077,393
Ukupno		**13,413,653**

Rukovodstvo smatra da će Preduzeće poslovati sa profitom i da će biti u mogućnosti da iskoristi odložena poreska sredstva.

18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Licence	Softveri	Ostala nematerija-lna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
1. januar 2012. godine	**9,336,997**	**11,634,947**	**612,461**	**1,000,880**	**22,585,285**
Povećanja	-	-	-	2,344,664	2,344,664
Prenos (sa)/na	154,896	749,013	5,681	(909,590)	-
Prenos na nekretnine, postrojenja i opremu	(48,002)	(2,639)	-	(135,713)	(186,354)
Otuđenja i rashodovanja	(37,010)	(285,310)	(2,142)	-	(324,462)
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**9,406,881**	**12,096,011**	**616,000**	**2,300,241**	**24,419,133**
Povećanja	-	-	-	2,458,502	2,458,502
Prenos (sa)/na	330,644	59,313	3,768	(393,725)	-
Prenos na dugoročne plasmane i AVR	-	-	-	(1,559,824)	(1,559,824)
Otuđenja i rashodovanja	(233,896)	(349,860)	(322,834)	-	(906,590)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**9,503,629**	**11,805,464**	**296,934**	**2,805,194**	**24,411,221**
Akumulirana ispravka vrednosti					
1. januar 2012. godine	**5,278,322**	**10,423,812**	**531,263**	**92,205**	**16,325,602**
Troškovi dugoročnog zakupa	-	-	36,934	-	36,934
Prenos (sa)/na	6,804	265,422	41	(272,267)	-
Amortizacija (Napomena 11)	903,779	618,111	-	219,373	1,741,263
Prenos na nekretnine, postrojenja i opremu	(25,074)	(1,639)	-	(19,765)	(46,478)
Otuđenja i rashodovanja	(33,309)	(176,291)	(2,142)	-	(211,742)
Ostale promene	-	-	-	220,960	220,960
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**6,130,522**	**11,129,415**	**566,096**	**240,506**	**18,066,539**
Troškovi dugoročnog zakupa	-	-	21,996	-	21,996
Prenos (sa)/na	141,315	5,719	87	(147,121)	-
Amortizacija (Napomena 11)	945,571	503,691	-	166,064	1,615,326
Otuđenja i rashodovanja	(187,995)	(349,860)	(322,834)	-	(860,689)
Ostale promene	-	-	-	(31,288)	(31,288)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**7,029,413**	**11,288,965**	**265,345**	**228,161**	**18,811,884**
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2013. godine	**2,474,216**	**516,499**	**31,589**	**2,577,033**	**5,599,337**
- 31. decembra 2012. godine	**3,276,359**	**966,596**	**49,904**	**2,059,735**	**6,352,594**

Licence obuhvataju licence za mobilnu telefoniju (softverske licence, licence za proširenje kapaciteta i druge), licencu za CDMA i ostale licence. Na dan 31. decembra 2013. godine, neotpisana vrednost navedenih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 2,237,646 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 3,105,447 hiljada), dok neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 208,668 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 137,937 hiljada). Neotpisana vrednost licence za CDMA na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 27,902 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 32,975 hiljada). Na dan 31. decembra 2013. godine nematerijalna ulaganja u pripremi se odnose na licence i softvere.

Ostala nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine se u celini odnose na dugoročne zakupe.

Preduzeće je sprovelo test obezvređenja nematerijalnih ulaganja u 2013. i 2012. godini i rezultate obezvređenja obelodanilo u Napomeni 19.

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, pristupna mreža, spojni kablovi, kablovska kanalizacija, antenski stubovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2012. godine	**82,391,706**	**104,735,294**	**8,743,292**	**10,017,617**	**15,709,995**	**221,597,904**
Povećanja	-	-	-	-	9,863,173	9,863,173
Prenos (sa)/na	2,903,984	7,206,595	719,093	335,130	(11,164,802)	-
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 32(d))	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	(2,670)	50,848	(69)	2,532	135,713	186,354
Otuđenja i rashodovanja	(34,046)	(6,739,912)	(198,666)	(30,129)	-	(7,002,753)
Ostale promene	-	-	-	-	6,742	6,742
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**85,358,987**	**105,252,825**	**9,263,650**	**10,325,150**	**14,450,808**	**224,651,420**
Povećanja	-	-	-	-	10,801,334	10,801,334
Prenos (sa)/na	2,705,041	6,405,042	1,274,800	387,118	(10,772,001)	-
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 32(d))	97,257	-	-	-	(97,257)	-
Otuđenja i rashodovanja	(163,904)	(4,136,025)	(331,368)	(7,360,957)	(109,918)	(12,102,172)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**87,997,381**	**107,521,842**	**10,207,082**	**3,351,311**	**14,272,966**	**223,350,582**
Akumulirana ispravka Vrednosti						
1. januar 2012. godine	**34,671,184**	**67,291,265**	**6,564,625**	**8,710,652**	**661,485**	**117,899,211**
Prenos (sa)/na	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 11)	3,570,275	9,633,237	818,921	637,612	400,894	15,060,939
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	(597)	26,873	(69)	506	19,765	46,478
Otuđenja i rashodovanja	(29,185)	(3,950,111)	(194,952)	(16,977)	-	(4,191,225)
Ostale promene	-	-	-	-	105,386	105,386
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**38,272,385**	**73,569,797**	**7,217,794**	**9,362,481**	**498,332**	**128,920,789**
Prenos (sa)/na	42,719	583,208	263,253	26,921	(916,101)	-
Amortizacija (Napomena 11)	3,649,763	8,810,699	836,551	476,286	1,007,243	14,780,542
Otuđenja i rashodovanja	(133,066)	(3,434,750)	(328,254)	(7,355,469)	-	(11,251,539)
Ostale promene	-	-	-	-	125,508	125,508
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**41,831,801**	**79,528,954**	**7,989,344**	**2,510,219**	**714,982**	**132,575,300**
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2013. godine	**46,165,580**	**27,992,888**	**2,217,738**	**841,092**	**13,557,984**	**90,775,282**
- 31. decembra 2012. godine	**47,086,602**	**31,683,028**	**2,045,856**	**962,669**	**13,952,476**	**95,730,631**

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 56,563,747 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 41,986,231 hiljada).

Na dan 31. decembra 2013. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 5,710,312 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 6,200,471 hiljada). Preduzeće je izvršilo obračun amortizacije navedenih investicija uzimajući u obzir da ta sredstva nisu preneta na odgovarajuće vrste nekretnina, postrojenja i opreme zbog složenih administrativnih procedura. Preduzeće je koristilo odgovarajuće stope amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme na koja će date investicije biti opredeljene prilikom aktiviranja.

Uticaj svake promene u pretpostavkama u određivanju korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Preduzeća, kao i na rezultate poslovanja zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Preduzeća. Ukoliko bi Preduzeće smanjilo koristan vek trajanja osnovnih sredstava za 10%, došlo bi dodatnog povećanja troška amortizacije za 2013. godinu, u iznosu od RSD 1,828,815 hiljada.

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u finansijskim izveštajima Preduzeća iznose RSD 1,113,237 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 35 (b)).

Preduzeće je sprovelo test obezvređenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine, što je detaljnije prikazano u nastavku.

Umanjenje vrednosti

U skladu sa prirodom poslovnih aktivnosti, najveći deo sredstava Preduzeća ne generiše tokove gotovine nezavisno od ostalih sredstava. Javna fiksna telekomunikaciona mreža (uključujući internet i multimedijalne usluge zbog zajedničke infrastrukture) i mobilna telefonija su identifikovane kao jedinice koje generišu gotovinu (JGG).

Prilikom procene da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, Preduzeće uzima u obzir određene indikatore, uključujući i liberalizaciju tržišta i ostale regulatorne i ekonomske promene na telekomunikacionom tržištu Republike Srbije.

Na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, Preduzeće je sprovelo test obezvređenja za sve JGG.

Analiza je zasnovana na finansijskim projekcijama Preduzeća za naredni četvorogodišnji period, uz korišćenje sledećih ključnih pretpostavki:

- Vrednost tržišta, stopa penetracije, tržišno učešće i nivo konkurencije, odluke regulatora u pogledu cena,
- Nivo investicija,
- Rast cena u visini očekivane stope inflacije u narednom periodu,
- Rast poslovnih rashoda u skladu sa rastom poslovnih prihoda, tako da Preduzeće očekuje stabilan rast EBITDA pre svega zahvaljujući širenju tržišta interneta i multimedije.

Diskontne stope korišćene prilikom utvrđivanja vrednosti u upotrebi su zasnovane na prosečnoj ponderisanoj ceni kapitala (WACC).

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Umanjenje vrednosti (Nastavak)

Nadoknadivi iznos JGG je utvrđen diskontovanjem EBITDA u posmatranom periodu primenom diskontne stope nakon poreza od 10.56% (2012. godina: 14.71%).

Na osnovu ključnih pretpostavki, vrednost u upotrebi JGG javna fiksna telekomunikaciona mreža (uključujući internet i multimediju) prevazilazi njenu knjigovodstvenu vrednost za RSD 13,379 miliona, dok kod mobilne telefonije višak iznad knjigovodstvene vrednosti iznosi RSD 27,461 milion na dan 31. decembra 2013. godine.

S obzirom da je nadoknadivi iznos svake JGG bio iznad njihove knjigovodstvene vrednosti, Preduzeće nije priznalo gubitak usled obezvređenja u 2013. i 2012. godini.

Analiza osetljivosti

Sledeća tabela prikazuje efekat promena ključnih pretpostavki na povećanje/smanjenje vrednosti u upotrebi JGG u 2013. godini:

U RSD milionima	Povećanje vrednosti u upotrebi	Smanjenje vrednosti u upotrebi
Javna fiksna telekomunikaciona mreža (uključujući internet i multimediju):		
- promene projektovane EBITDA za 5%	3,719	(3,381)
- promene diskontne stope nakon poreza za 0.5%	861	(845)
Mobilna telefonija:		
- promene projektovane EBITDA za 5%	2,337	(2,125)
- promene diskontne stope nakon poreza za 0.5%	533	(524)

Analiza osetljivosti ukazuje da značajne promene u ključnim pretpostavkama takođe ne bi dovele do obezvređenja vrednosti za obe JGG.

20. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	2013.	2012.
Dati avansi za nekretnine i opremu u:		
- dinarima	145,618	115,692
- devizama	37,094	138,258
	182,712	**253,950**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 16)	(7,387)	(15,357)
Stanje na dan 31. decembra	**175,325**	**238,593**

21. UČEŠĆA U KAPITALU

	Procenat učešća u kapitalu	2013.	2012.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica:			
- Telekom Srpske a.d., Banja Luka	65%	56,933,380	56,933,380
- Mtel d.o.o., Podgorica	51%	2,255,339	2,255,339
- Telus a.d., Beograd	100%	9,030	9,030
- FiberNet d.o.o., Podgorica	100%	759,324	884,781
- TS:NET B.V., Amsterdam	100%	208,441	289,571
- HD-WIN d.o.o., Beograd	51%	790,476	790,476
		60,955,990	61,162,577
Minus: Ispravka vrednosti učešća u kapitalu FiberNet		(253,139)	(253,139)
		60,702,851	**60,909,438**
Učešće u kapitalu drugih pravnih lica		**1,575**	**1,438**
Stanje na dan 31. decembra		**60,704,426**	**60,910,876**

Primljene dividende

Dana 19. aprila 2013. godine Skupština akcionara zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" a.d., Banja Luka donela je Odluku o raspodeli neto dobiti za 2012. godinu, uzimajući u obzir iznos dividende koji je isplaćen akcionarima u decembru 2012. godine i preostali iznos koji će biti isplaćen akcionarima na osnovu ostvarenih rezultata u 2012. godini. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 36,930,119 (RSD 2,106,308 hiljada). Dana 7. novembra 2013. godine Skupština akcionara navedenog zavisnog preduzeća donela je Odluku o isplati privremene dividende akcionarima. Dividenda koja pripada Preduzeću iznosi KM 29,957,216 (RSD 1,747,452 hiljade). Do dana izveštavanja Preduzeće je u celini naplatilo navedene iznose dividendi.

Dana 9. januara 2013. godine, Skupština zavisnog preduzeća "Telus" a.d., Beograd donela je Odluku o raspodeli neraspoređene dobiti, utvrđene na osnovu finansijskih izveštaja za 2011. godinu, na dividendu i rezerve. Na ime dividendi Preduzeću pripada iznos od RSD 300,000 hiljada i isti je u celosti isplaćen 15. januara 2013. godine.

U januaru 2013. godine statutarni organ "TS:NET" doneo je Odluku o isplati dividende iz neraspoređenog dobitka po finansijskim izveštajima za 2012. godinu u iznosu od EUR 420 hiljada. Preduzeću, kao jedinom akcionaru, dana 17. januara 2013. godine isplaćen je neto iznos od EUR 399 hiljada (RSD 44,685 hiljada).

21. UČEŠĆA U KAPITALU (Nastavak)

Umanjenje vrednosti

Na dan 31. decembra 2013. godine Preduzeće je sprovelo test obezvređenja ulaganja u zavisna preduzeća za koja je utvrđeno da postoje određene indikacije na obezvređenje. Ključne pretpostavke, korišćene za izračunavanje vrednosti u upotrebi učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, su prikazane u sledećoj tabeli:

Zavisno preduzeće	Mtel	HD-WIN	FiberNet
Korišćeni izvori	Biznis plan 5-godišnja projekcija EBITDA	Biznis plan 5-godišnja projekcija EBITDA	Biznis plan 5-godišnja projekcija EBITDA
Stopa rasta u rezidualnom periodu	1%	1%	1%
Diskontna stopa nakon poreza	13.32%	14.00%	13.32%
Vrednost u upotrebi srazmerno kapitalu - u RSD milionima	7,303	828	714

Na osnovu sprovedenog testiranja, nije bilo obezvređenja ulaganja u zavisna preduzeća u 2013. godini.

Analiza osetljivosti

U 2013. godini nije bilo gubitaka po osnovu obezvređenja. Tabela u prilogu prikazuje kako promene ključnih pretpostavki mogu dovesti do rasta, odnosno pada vrednosti u upotrebi učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica.

U RSD milionima	Povećanje vrednosti u upotrebi	Smanjenje vrednosti u upotrebi
Mtel:		
- promene projektovane EBITDA za 5%	365	(348)
- promene diskontne stope nakon poreza za 0.5%	318	(293)
HD-WIN:		
- promene projektovane EBITDA za 5%	41	(39)
- promene diskontne stope nakon poreza za 0.5%	42	(38)
Fibernet:		
- promene projektovane EBITDA za 5%	36	(34)
- promene diskontne stope nakon poreza za 0.5%	30	(28)

Ostali događaji

U aprilu 2013. godine Nadzorni odbor Preduzeća je doneo Odluku o smanjenju kapitala zavisnog preduzeća “FiberNet” d.o.o., Podgorica u iznosu od EUR 1.1 milion (RSD 125,457 hiljada).

U toku 2013. godine Nadzorni odbor Preduzeća je doneo odluke o smanjenju kapitala zavisnog preduzeća “TS:NET” B.V. u ukupnom iznosu od EUR 712 hiljada (RSD 81,130 hiljada).

22. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2013.	2012.
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:		
- rešavanje stambenih potreba	1,686,052	1,856,711
- otkup stanova	10,485	12,783
	1,696,537	1,869,494
Minus: Svođenje na sadašnju vrednost	(564,154)	(685,226)
Ukupno krediti zaposlenima	**1,132,383**	**1,184,268**
Ostali dugoročni plasmani	1,578,987	1,394,865
Minus: Svođenje na sadašnju vrednost	(478,843)	(576,682)
	1,100,144	**818,183**
Stanje na dan 31. decembra	**2,232,527**	**2,002,451**

Krediti odobreni zaposlenima Preduzeća se odnose na sledeće:

/i/ Beskamatne zajmove plasirane zaposlenima Preduzeća za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.

/ii/ Upravni odbor Preduzeća je 2006. godine doneo Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba. U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

/iii/ Izvršni odbor Preduzeća je 2013. godine usvojio Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba u Preduzeću. U odnosu na Poslovnu politiku iz 2006. godine, odobravaju se samo jednokratni zajam za učešće u kreditu, i to sa rokom otplate od 10 godina po isteku grejs perioda.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu – 6.34% godišnje (31. decembar 2012. godine: 6.27% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Navedena izloženost kreditnom riziku je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Preduzeću obezbeđuje kroz administrativne zabrane.

Ostali dugoročni plasmani se najvećim delom odnose na dugoročna potraživanja Preduzeća po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora kao i ostalih ugovora koje je Preduzeće u toku 2011. i 2012. godine zaključilo sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 1,117,995 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine. Dana 22. novembra 2012. godine u Registru založnog prava Agencije za privredne registre registrovana je zaloga Preduzeća nad 100% kapitala dužnika, pod brojem 17127/2012.

22. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

Pored toga, na dan 31. decembra 2013. godine, ostali dugoročni plasmani uključuju dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 409,119 hiljada po osnovu Ugovora o ustupanju prava na emitovanje fudbalskih takmičenja UEFA, zaključenog u martu 2013. godine sa zavisnim preduzećem "HD-WIN" d.o.o., Beograd.

23. ZALIHE

	2013.	2012.
Materijal, gorivo i mazivo	3,933,138	3,445,181
Rezervni delovi	2,609,714	1,837,892
Alat i inventar	103,839	538,252
	6,646,691	**5,821,325**
Roba u skladištu	12,319	3,549
Roba u maloprodaji	3,712	4,266
	16,031	**7,815**
Stanje na dan 31. decembra	**6,662,722**	**5,829,140**

Trošak alata i inventara u upotrebi evidentira se u okviru troškova materijala (Napomena 9).

24. POTRAŽIVANJA

	2013.	2012.
Kupci u zemlji:		
Fiksna telefonija, internet i multimedija	10,287,757	9,836,217
Mobilna telefonija	10,532,166	10,229,606
Interkonekcija	899,231	955,689
Ostala potraživanja	18,794	12,394
	21,737,948	**21,033,906**
Kupci u inostranstvu:		
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,590,282	1,749,579
Roaming	315,164	318,687
	1,905,446	**2,068,266**
Potraživanja od povezanih pravnih lica (Napomena 34(a)):		
- Telekom Srpske	313,534	243,903
- Mtel	315,262	175,920
- Telus	585	1,189
- HD-WIN	393	255
	629,774	**421,267**
Potraživanja za kamatu	19,118	21,260
Potraživanja od zaposlenih	101,651	7,334
Potraživanja za više plaćene poreze	5,580	10,020
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	139,202	139,202
Potraživanja od državnih organa i organizacija	103,681	104,843
Ostala potraživanja	509,394	476,546
	878,626	**759,205**
Bruto potraživanja	**25,151,794**	**24,282,644**
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 16)		
Potraživanja od kupaca	(11,977,366)	(11,258,423)
Potraživanja za kamatu	(6,636)	(6,650)
Potraživanja od zaposlenih	(2,642)	(4,044)
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	(139,202)	(139,202)
Potraživanja od državnih organa i organizacija	(102,551)	(103,509)
Ostala potraživanja	(383,152)	(299,385)
	(12,611,549)	**(11,811,213)**
Stanje na dan 31. decembra	**12,540,245**	**12,471,431**

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonosna.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca u toku 2013. godine bio je 52 dana (2012. godina: 50 dana).

24. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je sledeća:

	2013.	2012.
Do 60 dana	12,540,245	12,471,431
Od 60 do 180 dana	1,170,956	1,379,059
Od 180 do 360 dana	724,748	1,637,106
Preko 360 dana	10,715,845	8,795,048
Ukupno	**25,151,794**	**24,282,644**

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 12,540,245 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 12,471,431 hiljadu) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Rukovodstvo Preduzeća veruje da se potraživanja koja su dospela (do 60 dana), a za koje nije izvršeno obezvređenje, mogu naplatiti u celosti. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja u iznosu od RSD 12,611,549 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 11,811,213 hiljada) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u punom iznosu.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine iskazana je u sledećim valutama:

	2013.	2012.
RSD	10,195,221	10,082,281
EUR	2,128,670	2,195,844
Ostale valute	216,354	193,306
Ukupno	**12,540,245**	**12,471,431**

Rukovodstvo Preduzeća smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Od ukupnog stanja bruto potraživanja iskazanih u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od RSD 25,151,794 hiljade, potraživanja u iznosu od RSD 978,027 hiljada nisu usaglašena sa dužnicima u 2013. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja, odnosno neodazivanja kupaca i komitenata na poslate konfirmacije i potvrde stanja.

25. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Gotovinske ekvivalente i gotovinu čine:

	2013.	2012.
Tekući računi	929,699	2,272,003
Devizni računi kod domaćih banaka	1,080,462	8,589,130
Ostalo	2,226	1,140
Stanje na dan 31. decembra	**2,012,387**	**10,862,273**

26. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2013.	2012.
Prethodni PDV koji se ne može odbiti u tekućem mesecu	**623,254**	**761,159**
Unapred plaćeni troškovi:		
- Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita (a)	296,427	572,554
- Zakup	109,714	121,650
- Premije osiguranja	23,633	10,476
- Ostalo	84,131	38,727
	513,905	**743,407**
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
- Prava za takmičenja UEFA	406,016	-
- Ostalo	316,447	11,014
	722,463	**11,014**
Nefakturisani prihodi:		
- Međunarodni obračun	342,773	398,291
- Roaming (b)	1,462,857	1,758,239
- Ostali nefakturisani prihodi	71,800	75,352
	1,877,430	**2,231,882**
Stanje na dan 31. decembra	**3,737,052**	**3,747,462**

(a) Na dan 31. decembra 2013. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 296,427 hiljada odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 240,998 hiljada i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 55,429 hiljada.

(b) Na dan 31. decembra 2013. godine, potraživanja za nefakturisani prihod mobilne telefonije od RSD 1,462,857 hiljada odnose se na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 155,803 hiljade i obračunate, nefakturisane prihode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,307,054 hiljade.

27. KAPITAL

Osnovni kapital - akcijski kapital

Preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Preduzeća i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Preduzeća, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Preduzeća i OTE. Skupština akcionara Preduzeća je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Preduzeća u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Preduzeća, a Preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara Preduzeća je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela neraspoređenog dobitka u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti. Na istoj sednici Skupštine akcionara Preduzeća doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija.

U maju 2012. godine izvršen je prenos besplatnih akcija Preduzeća na građane, kao nosioce tog prava i zaposlene i bivše zaposlene Preduzeća, uključujući zaposlene i bivše zaposlene JP PTT i njihove pravne prethodnike.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bila je sledeća:

		U procentima
	31.12.2013.	**31.12.2012.**
Republika Srbija	58.11	58.11
Telekom Srbija – otkupljene sopstvene akcije	20.00	20.00
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Preduzeća	21.89	21.89
Ukupno	**100.00**	**100.00**

Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je nastao u prethodnom periodu, obaveznim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 589,634 hiljade na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine su nastale u prethodnom periodu kao rezultat obaveze Preduzeća za izdvajanjem obavezne rezerve u visini od minimum 5% od ostvarenog dobitka nakon oporezivanja u skladu sa ranije važećim Zakonom o preduzećima.

27. KAPITAL (Nastavak)

Osnovna i umanjena zarada po akciji

	2013.	2012.
Dobitak koji pripada akcionarima Preduzeća (A)	15,329,136	11,255,155
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	1,000,000,000	1,000,000,000
Osnovna i umanjena zarada po akciji u dinarima	**19.16**	**14.06**

28. DUGOROČNA REZERVISANJA

	2013.	2012.
Rezervisanja za otpremnine	646,145	625,159
Rezervisanja za jubilarne nagrade	1,012,951	1,015,816
Rezervisanja za sudske sporove	134,588	130,245
Stanje na dan 31. decembra	**1,793,684**	**1,771,220**

Promene na dugoročnim rezervisanjima za primanja zaposlenih u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2012. godine	**539,611**	**948,841**	**1,488,452**
Iskorišćena rezervisanja	(10,481)	(119,508)	(129,989)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	96,029	186,483	282,512
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	**625,159**	**1,015,816**	**1,640,975**
Iskorišćena rezervisanja	(6,295)	(170,556)	(176,851)
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	27,281	167,691	194,972
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**646,145**	**1,012,951**	**1,659,096**

Obaveze za otpremnine i jubilarne nagrade formirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva, za obe godine korišćena je diskontna stopa od 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije, zapise trezora Narodne banke Srbije. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica.

Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu Kolektivnog ugovora Preduzeća i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 5% godišnje (2012. godina: 6%), što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije, kao i stopi fluktuacije zaposlenih od 3% godišnje (2012. godina: od 2% do 7%).

28. DUGOROČNA REZERVISANJA (Nastavak)

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od trenutno korišćene, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade za 2013. godinu bila bi niža za RSD 120,012 hiljada ili viša za RSD 135,450 hiljada.

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove u iznosu od RSD 134,588 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 130,245 hiljada) se odnose na rezervisanja za sudske sporove u kojima se Preduzeće javlja kao tužena strana, a formirana su na osnovu najbolje moguće procene potencijalnih gubitaka koji mogu proisteći iz navedenih sporova (Napomena 36 (a)).

Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara 2013. godine	**130,245**	**125,931**
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	14,817	20,423
Iskorišćena rezervisanja	(6,005)	(5,475)
Ukidanje u korist prihoda	(4,469)	(10,634)
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	**134,588**	**130,245**

29. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

(a) Struktura obaveza po kreditima

	2013.	2012.
Dugoročni krediti		
Finansijski krediti od:		
- banaka u zemlji	6,559,821	19,520,883
- banaka u inostranstvu	4,216,536	12,655,710
	10,776,357	**32,176,593**
Robni krediti od:		
- dobavljača u zemlji	2,431,055	2,023,367
- dobavljača u inostranstvu	10,634,564	12,454,957
	13,065,619	**14,478,324**
Ukupno dugoročni krediti	**23,841,976**	**46,654,917**
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Krediti od banaka u zemlji	13,157,655	13,051,629
Krediti od banaka u inostranstvu	8,541,983	8,814,305
Robni krediti od dobavljača u zemlji	2,047,994	1,978,331
Robni krediti od dobavljača u inostranstvu	6,121,661	6,086,316
Ukupno	**29,869,293**	**29,930,581**
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza	321	442
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze	**29,869,614**	**29,931,023**
Stanje na dan 31. decembra	**53,711,590**	**76,585,940**

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	2013.	2012.
Do 1 godine – tekuća dospeća	29,869,614	29,931,023
Od 1 do 2 godine	17,545,931	27,867,564
Od 2 do 3 godine	3,432,818	15,672,491
Od 3 do 4 godine	1,751,092	2,361,061
Od 4 do 5 godina	947,593	721,286
Preko 5 godina	164,542	32,515
Stanje na dan 31. decembra	**53,711,590**	**76,585,940**

29. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

		31.12.2013.		31.12.2012.	
	Valuta	U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
/i/ Krediti od banaka u zemlji					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd (sindikovani zajam)	EUR	171,660,000	19,679,463	286,100,000	32,534,806
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	38,013	331,582	37,706
		171,991,582	**19,717,476**	**286,431,582**	**32,572,512**
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu					
Unicredit Bank A.G., filijala London (sindikovani zajam)	EUR	110,340,000	12,649,609	183,900,000	20,912,795
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	950,000	108,910	4,900,000	557,220
		111,290,000	**12,758,519**	**188,800,000**	**21,470,015**
/iii/ Robni krediti u inostranstvu					
BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija (prethodno BNP Paribas, filijala London)	EUR	9,532,552	1,092,832	18,556,248	2,110,185
KfW, Nemačka	EUR	198,900	22,802	596,700	67,856
Nokia Siemens, Finska i Austrija	EUR	25,581,700	2,932,741	46,239,835	5,258,315
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	37,992,504	4,355,540	33,432,476	3,801,884
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	14,653,628	1,679,923	20,914,630	2,378,376
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	2,146,610	246,092	6,561,946	746,213
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	8,420,433	965,336	5,062,011	575,643
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	4,468,658	512,296	1,959,768	222,862
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	3,119,318	357,605	4,318,341	491,074
Alcatel Lucent S.A., Rumunija	EUR	772,722	88,586	993,500	112,979
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	531,207	60,899	796,810	90,612
NVISION a.s., Češka (prethodno Sitronics, Češka)	EUR	68,000	7,796	451,860	51,385
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,403,249	619,440	5,485,635	623,817
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	158,001	18,114	474,002	53,903
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	7,530,119	863,269	11,057,265	1,257,414
Skandinaviska Enskilda Bank Stokholm, Švedska	EUR	3,875,255	444,267	4,982,470	566,598
Selex ES S.p.A., Italija	EUR	157,280	18,031	262,134	29,810
Anritsu A/S, Danska	EUR	674,999	77,383	900,004	102,347
Raiffeisen bank international, Austrija (prethodno Nokia Siemens, Finska i Austrija)	EUR	17,615,966	2,019,531	-	-
Cisco Systems International, Irska	USD	4,495,971	373,742	-	-
			16,756,225		**18,541,273**
/iv/ Robni krediti u zemlji	RSD		**4,479,049**		**4,001,698**
Ukupno krediti			**53,711,269**		**76,585,498**
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
/i/ Krediti od banaka u zemlji			(13,157,655)		(13,051,629)
/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu			(8,541,983)		(8,814,305)
/iii/ Robni krediti u inostranstvu			(6,121,661)		(6,086,316)
/iv/ Robni krediti u zemlji			(2,047,994)		(1,978,331)
			(29,869,293)		**(29,930,581)**
Ukupno dugoročni krediti			**23,841,976**		**46,654,917**

29. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na kredite odobrene od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od uglavnom 6m Euribor stope, uvećane za 1% do 5.95% na godišnjem nivou. Na robne kredite dobavljača u zemlji Preduzeće plaća kamatu po stopi uglavnom 6m Euribor uvećanoj za 1.8% do 2% na godišnjem nivou.

Preduzeće obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenom dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Preduzeće biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Preduzeće nije ulazilo u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 38,013 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBJ"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Preduzeća, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBJ kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Preduzeće nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Preduzeća, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Preduzeće je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci – 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank A.G., filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Preduzeće je povuklo sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, Preduzeće je povuklo sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona. Tokom 2013. godine, Preduzeće je izmirilo deo obaveze po Aranžmanu A u iznosu od EUR 128 miliona, dok je deo obaveze po Aranžmanu B izmiren u iznosu od EUR 60 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Pored toga, definisana je i obaveza Preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Na dan 31. decembra 2013. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija u iznosu od RSD 108,910 hiljada se odnose na kredit koji je odobren Preduzeću u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu. Rok dospeća je 84 meseca od datuma svakog povlačenja, uključujući i grejs period. Kao sredstvo obezbeđenja po navedenom kreditu, Preduzeće je izdalo 10 blanko solo menica.

29. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

/iii/ Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze prema BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija iznose RSD 1,092,832 hiljade. Kredit je inicijalno bio odobren od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, dok su ove obaveze prenete u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London. U 2013. godini obaveze su sa BNP Paribas, filijala London prenete na BNP Paribas Fortis SA/NV, Belgija.

Pojedinim ugovorima o kreditu definisana je obaveza Preduzeća da se pridržava određenih finansijskih pokazatelja. Preduzeće je na dan 31. decembra 2013. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

/iv/ Robni krediti u zemlji iskazani na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od RSD 4,479,049 hiljada, najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova i odobreni su od strane dobavljača u zemlji.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% iz kredita. Period otplate navedenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova (Napomena 33(b)).

/v/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 1,113,237 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 2,406,874 hiljade). Svi nepovučeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom. Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u Napomeni 35(b).

30. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2013.	2012.
Dobavljači u zemlji	6,595,780	5,239,739
Dobavljači u inostranstvu:		
- fiksna telefonija i ostale usluge	692,398	703,528
- mobilna telefonija	201,286	183,131
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 34(a))	903,107	757,377
Primljeni avansi	19,872	23,902
Stanje na dan 31. decembra	**8,412,443**	**6,907,677**

Na dan 31. decembra 2013. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 1,431,421 hiljadu (31. decembar 2012. godine: RSD 1,277,537 hiljada) su izražene u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonosne. Preduzeće redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima u toku 2013. godine je bio 57 dana (2012. godina: 51 dan).

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

Od ukupnog stanja obaveza iz poslovanja iskazanih u poslovnim knjigama Preduzeća na dan 31. decembra 2013. godine od RSD 8,412,443 hiljade (Napomena 30), kao i dugoročnih robnih i finansijskih kredita od RSD 53,711,269 hiljada (Napomena 29(c)), obaveze u iznosu od RSD 186,375 hiljada nisu usaglašene sa dobavljačima/poveriocima u 2013. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja.

31. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2013.	2012.
Obaveze za zarade i naknade zarada	530,960	474,452
Obaveze po osnovu dividendi	1,761,087	-
Obaveze prema zaposlenima	27,428	24,729
Ostale obaveze	284,092	350,963
Stanje na dan 31. decembra	**2,603,567**	**850,144**

Dana 18. decembra 2013. godine, Skupština akcionara Preduzeća je donela Odluku o raspodeli preliminarnih dividendi za 2013. godinu akcionarima u ukupnom iznosu od RSD 7,571,846 hiljada (uključujući i porez). Dana 26. decembra 2013. godine, Preduzeće je isplatilo dividende Republici Srbiji u iznosu od RSD 5,499,967 hiljada. Preostali iznos dividendi koji pripada akcionarima biće utvrđen nakon usvajanja finansijskih izveštaja Preduzeća za 2013. godinu. Obaveze po osnovu dividendi na dan 31. decembra 2013. godine se odnose na građane, zaposlene i bivše zaposlene Preduzeća.

32. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2013.	2012.
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda	**967,192**	**897,593**
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun	169,756	144,571
Roaming (a)	1,648,829	1,610,140
Distribucija medijskih sadržaja	5,688	216,108
	1,824,273	**1,970,819**
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	514,920	497,384
Obračunate obaveze za kamate (b)	761,124	1,282,913
Obračunati drugi troškovi (c)	4,831,229	6,809,715
	6,107,273	**8,590,012**
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	414,896	466,724
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	21,168	11,859
Pretplata za fiksni telefonski priključak	1,119,809	1,249,666
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu zakupa	560,042	444,771
Ostali obračunati prihodi	41,272	44,413
	2,157,187	**2,217,433**
Odloženi prihodi (d):		
Donacije	263,999	201,124
Primljeni pokloni	1,904,363	2,315,548
	2,168,362	**2,516,672**
Razgraničene obaveze za PDV	**94,238**	**93,327**
Stanje na dan 31. decembra	**13,318,525**	**16,285,856**

(a) Na dan 31. decembra 2013. godine, obračunati troškovi roaming-a u iznosu od RSD 1,648,829 hiljada odnose se na nefakturisane roaming usluge za novembar i decembar 2013. godine u procenjenom iznosu od RSD 166,981 hiljadu, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o međuoperatorskim popustima u iznosu od RSD 1,481,848 hiljada.

(b) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2013. godine od RSD 761,124 hiljade uključuju iznos od RSD 676,202 hiljade koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2012. godine: RSD 1,177,077 hiljada).

(c) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 4,831,229 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku 2013. godine.

32. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

(d) Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Stanje na dan 1. januara	**2,516,672**	**2,819,879**
Povećanja u toku godine – primljena sredstva bez naknade (Napomena 19)	97,257	100,013
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 8)	(445,567)	(403,016)
Ostale promene	-	(204)
Stanje na dan 31. decembra	**2,168,362**	**2,516,672**

Rukovodstvo Preduzeća smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

33. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	2013.	2012.
Garancije (a)	3,977,538	2,729,848
Date menice (b)	571,600	656,268
Nekretnine i oprema u likvidaciji	1,472,817	360,990
Ostalo	96,225	42,401
Stanje na dan 31. decembra	**6,118,180**	**3,789,507**

(a) Garancije su izdate od strane sledećih banaka:

	2013.	2012.
Banca Intesa a.d., Beograd	1,153,146	249,043
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd	831,614	1,031,141
Sberbank Srbija a.d., Beograd	744,067	806,745
ERB New Europe Funding B.V., Holandija	442,786	642,919
Alpha Bank Srbija a.d., Beograd	249,377	-
Credit Agricole Bank Srbija a.d., Novi Sad	556,548	-
Stanje na dan 31. decembra	**3,977,538**	**2,729,848**

U septembru 2012. godine, Preduzeće je izdalo korporativnu garanciju u korist ERB New Europe Funding B.V., Holandija u visini od 51% vrednosti obaveza po osnovu kredita koji je navedena banka odobrila zavisnom preduzeću "Mtel" d.o.o., Podgorica.

Pored toga, na dan 31. decembra 2013. godine Preduzeće se javlja kao jemac po Ugovoru o dugoročnom kreditu odobrenom zavisnom preduzeću "HD-WIN" d.o.o., Beograd od strane Sberbank Srbija a.d., Beograd.

Na dan 31. decembra 2013. godine, ostale garancije su izdate kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate robnih kredita i obaveza koje proističu iz redovnog poslovanja.

33. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

(b) Date menice izdate su u korist banaka i dobavljača kao instrument obezbeđenja plaćanja dospelih obaveza po osnovu primljenih kredita, odnosno po osnovu redovnog poslovanja.

Pregled izdatih menica prikazan je u narednoj tabeli:

	2013.	2012.
Menice izdate u korist:		
- banaka	561,746	580,056
- dobavljača	9,854	76,212
Stanje na dan 31. decembra	**571,600**	**656,268**

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Preduzeće ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima. Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Odnosi između Preduzeća i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

(a) **Stanja potraživanja i obaveza** na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, proistekla iz transakcija sa zavisnim preduzećima (Napomena 21) prikazana su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
POTRAŽIVANJA		
Bruto potraživanja od kupaca (Napomena 24):		
- Telekom Srpske	313,534	243,903
- Mtel	315,262	175,920
- Telus	585	1,189
- HD-WIN	393	255
Ukupno	**629,774**	**421,267**
Dugoročni plasmani:		
- HD-WIN	409,119	-
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost	(35,855)	-
	373,264	**-**
Dati avansi za usluge:		
- HD-WIN	-	19,883
	-	**19,883**
Ukupno	**1,003,038**	**441,150**
Obračunati prihodi		
Međunarodni obračun i roaming:		
- Telekom Srpske	72,904	78,420
- Mtel	40,661	23,064
	113,565	**101,484**
Ostalo		
- Telekom Srpske	4,904	5,223
- Mtel	3,249	5,477
- HD-WIN	406,016	-
	414,169	**10,700**
Ukupno	**527,734**	**112,184**
Ukupna potraživanja i obračunati prihodi	**1,530,772**	**553,334**

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(a) Potraživanja i obaveze (Nastavak)

	2013.	2012.
OBAVEZE		
Obaveze prema dobavljačima:		
- Telekom Srpske	412,855	323,856
- Mtel	125,476	67,102
- Telus	250,570	294,413
- HD-WIN	113,640	71,460
- Fibernet	566	546
Ukupno (Napomena 30)	**903,107**	**757,377**
PASIVNA VREMENSKA RAGRANIČENJA		
Obračunati troškovi po osnovu međunarodnog obračuna, roaming-a i zakupa kapaciteta:		
- Telekom Srpske	4,121	5,109
- Mtel	41,909	3,529
- Fibernet	1,335	546
	47,365	**9,184**
Obračunati ostali troškovi:		
- Telekom Srpske	-	57
- Mtel	366	691
	366	**748**
Unapred naplaćeni prihodi:		
- Telus	18	18
- HD-WIN	14	18
	32	**36**
Ukupno	**47,763**	**9,968**
Ukupne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	**950,870**	**767,345**

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge.

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Transakcije sa povezanim pravnim licima, odnosno **prihodi i rashodi** nastali u 2013. i 2012. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
OTE		
Prihodi:		
Međunarodni obračun	-	8,391
	-	**8,391**
Rashodi:		
Međunarodni obračun	-	(1,426)
	-	**(1,426)**
Neto prihodi	**-**	**6,965**
TELUS		
Prihodi:		
Fiksna telefonija, internet i ostale usluge	4,289	4,100
Mobilna telefonija	1,487	2,438
Dividende	300,000	-
	305,776	**6,538**
Rashodi:		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	(511,705)	(500,645)
Održavanje higijene	(415,290)	(434,721)
Ostalo	(54,666)	(47,123)
	(981,661)	**(982,489)**
Neto rashodi	**(675,885)**	**(975,951)**
TELEKOM SRPSKE		
Prihodi:		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	581,961	625,970
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	471,381	494,906
Dividende	3,853,760	4,127,243
Ostalo	15,199	8,246
	4,922,301	**5,256,365**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(692,729)	(748,926)
Roaming i polazni međunarodni saobraćaj mobilne telefonije	(335,178)	(387,576)
Ostalo	-	(625)
	(1,027,907)	**(1,137,127)**
Neto prihodi	**3,894,394**	**4,119,238**

Prikazani prihodi i rashodi za 2012. godinu, nastali iz transakcija sa OTE odnose se na mesec januar 2012. godine, kada je kupovinom OTE-ovih akcija od strane Preduzeća, OTE prestao da bude akcionar Preduzeća (Napomena 27).

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Prihodi i rashodi (Nastavak)

	2013.	2012.
MTEL		
Prihodi:		
Međunarodni obračun, prenos podataka i ostale usluge	341,292	358,702
Roaming i ostale usluge mobilne telefonije	335,302	223,117
	676,594	**581,819**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(308,788)	(340,830)
Roaming i polazni međunarodni saobraćaj mobilne telefonije	(306,956)	(291,079)
Troškovi provizija	(4,763)	(5,777)
Ostalo	(1,132)	(966)
	(621,639)	**(638,652)**
Neto prihodi/(rashodi)	**54,955**	**(56,833)**
TS:NET		
Prihodi:		
Dividende	44,685	-
	44,685	**-**
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(70,363)	(68,413)
	(70,363)	**(68,413)**
Neto rashodi	**(25,678)**	**(68,413)**
HD-WIN		
Prihodi:		
Fiksna telefonija, internet i ostalo	2,707	604
Mobilna telefonija	1,952	2,189
	4,659	**2,793**
Rashodi:		
Naknada za emitovanje sadržaja	(562,800)	(446,403)
Ostalo	(4,500)	(19,000)
	(567,300)	**(465,403)**
Neto rashodi	**(562,641)**	**(462,610)**
FIBERNET		
Rashodi:		
Međunarodni obračun i zakup vodova	(7,834)	(6,379)
Neto rashodi	**(7,834)**	**(6,379)**
Ukupni prihodi, neto	**2,677,311**	**2,556,017**

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(c) **Zarade i ostale naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Preduzeća (Generalni direktor, Izvršni direktori, Direktori funkcija i sektora), u 2013. i 2012. godini, prikazane su u sledećoj tabeli::

	2013.	2012.
Bruto zarade i naknade zarada	447,763	355,598
Naknade troškova službenih putovanja	8,494	26,732
Doprinos poslovnom rezultatu	12,811	32,639
Ostale naknade	1,107	4,609
Ukupno	**470,175**	**419,578**

Stambeni krediti dati rukovodstvu u iznosu od RSD 110,017 hiljada na dan 31. decembra 2013. godine (31. decembar 2012. godine: RSD 114,888 hiljada) se otplaćuju mesečno i dati su pod uslovima koji važe za sve zaposlene u Preduzeću (Napomena 22).

(d) **Transakcije sa ostalim državnim institucijama**

Uzimajući u obzir da je Vlada Republike Srbije većinski akcionar, Preduzeće je obelodanilo značajne transakcije sa ostalim državnim institucijama. Značajne transakcije ostvarene sa JP PTT se odnose na zakup poslovnog i skladišnog prostora, kao što je obelodanjeno u Napomeni 35(a).

Pored toga, stanje neizmirenih obaveza prema JP PTT na dan 31. decembra 2013. godine iznosi RSD 494,674 hiljade (31. decembar 2012. godine: RSD 458,792 hiljade). Sve ostale transakcije iz odnosa sa JP PTT pojedinačno posmatrano nisu materijalno značajne.

35. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Preduzeća prikazane su u sledećem pregledu:

	2013.	2012.
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	9,425,481	10,726,571
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	1,113,237	2,406,874
Stanje na dan 31. decembra	**10,538,718**	**13,133,445**

(a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	2013.	2012.
Do 1 godine	1,761,795	1,949,675
Od 1 do 5 godina	4,874,184	5,924,044
Preko 5 godina	2,789,502	2,852,852
Ukupno	**9,425,481**	**10,726,571**

35. PREUZETE OBAVEZE (Nastavak)

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze prema JP PTT saobraćaja "Srbija" imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

(b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa domaćim i inostranim isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja.

Dospeće neiskorišćenih kreditnih linija je prikazano u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Do 1 godine	125,308	334,433
Od 1 do 5 godina	885,928	1,894,251
Preko 5 godina	102,001	178,190
Ukupno	**1,113,237**	**2,406,874**

36. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 1,331,678 hiljada (31. decembar 2012. godine: RSD 1,526,124 hiljade), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28 uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2013. godine, Preduzeće je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 134,588 hiljada (31. decembra 2012. godine: RSD 130,245 hiljada). Rukovodstvo Preduzeća procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Preduzeća smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

U septembru 2012. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2012). Najznačajnije izmene koje se primenjuju od 1. oktobra 2012. godine se odnose na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine. U decembru 2012. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) koji, između ostalog, propisuje uvećanu stopu poreza na dobitak od 15% počev od januara 2013. godine.

36. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)

(b) Poreski rizici (Nastavak)

Od 1. januara 2014. godine Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. glasnik RS", br. 108/2013), ukinuto je pravo na buduće poreske kredite, sa mogućnošću iskorišćenja poreskih kredita stečenih do 31. decembra 2013. godine.

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Dana 30. decembra 2013. godine, Preduzeće je potpisalo Aneks ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima (“Term Facilities Agreement”). U skladu sa potpisanim Aneksom, Preduzeće je dobilo povoljnije uslove otplate kredita koji se pre svega ogledaju u smanjenju kamatne stope na preostali iznos obaveza od EUR 282 miliona, kao i produženju roka otplate do novembra 2016. godine. Efektivni datum početka važenja Aneksa ugovora je 17. januar 2014. godine. Reprogramiranje obaveza po kreditu je uticalo na poboljšanje likvidnosti Preduzeća.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

		U RSD
	31.12.2013.	**31.12.2012.**
EUR	114.6421	113.7183
USD	83.1282	86.1763
BAM (KM)	58.6156	58.1432
SDR	128.0919	132.5762